

Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ
ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΟΝ ΜΕΡΙΜΝΗ,
ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛ. ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
(ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»)

ΕΤΟΣ Γ'

ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19

1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1954

ΑΡΙΘ. 11

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΠΟΙΜΗΝ

«Ἐγὼ εἶμι ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς» (Ἰωάν. 10,11-14) εἶπεν ὁ Κύριος «καὶ τὴν ψυχὴν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων» (Αὐτ.15) καὶ μὲ τὴν ὠραίαν παραβολὴν τοῦ ἀπολωλὸτος προβάτου (Ματθ. 18, 12-14) κατέδειξεν ἐμφαντικώτατα, ὅτι δι' αὐτὸ ἀκριβῶς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον, «ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλὸς» (Ματθ.18,11), χάριν δὲ τούτου καὶ ἔφθασε «μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ» (Φιλιπ.2,8), θυσιάσας ἑαυτὸν «λύτρον ἀντὶ πολλῶν» (Ματθ.8,28 — Μάρκ. 19, 45).

Τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου περὶ τοῦ καλοῦ ποιμένος, ὅστις «πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλὸς, ἕως οὗ εὔρη αὐτό» (Λουκ.15,4) καὶ «τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων», ἐφήρμοσε καὶ ἐπὶ τὰ ἴχνη τοῦ Κυρίου ἐβάδισε καθ' ὅλην τὴν ἀποστολικὴν του σταδιοδρομίαν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος. Τί δὲ ἐφρόνει περὶ τῆς ἀποστολῆς καὶ τοῦ ἔργου τοῦ πνευματικοῦ ποιμένος καὶ πῶς ὁ ἴδιος ἐν τῇ πράξει ἐφήρμοσε τὰς σκέψεις του μᾶς εἶναι γνωστὸν καὶ ἔξ ὅσων εἶπε καὶ ἔξ ὅσων ἔπραξε καὶ ἔξ ὅσων ἔγραψε καὶ μάρτυρες τούτου εἶναι καὶ τὸ ἱερὸν βιβλίον τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων καὶ ἡ χαρακτηριστικώτατη ὁμιλία τοῦ Ἀποστόλου Παύλου πρὸς τοὺς εἰς τὴν Μίλητον συγκληθέντας ὑπ' αὐτοῦ πρεσβυτέρους τῆς Ἐφέσου (Πράξ.8,17-38) καὶ αἱ περιφημοὶ Ἐπιστολαὶ του, καὶ ἰδίᾳ αἱ δύο πρὸς Τιμόθεον καὶ ἡ πρὸς Τίτον, αἱ καλούμεναι «Ποιμαντικά».

Αὐτῶν τῶν ἀπόψεων καὶ αὐτῆς τῆς δραστηριότητος τοῦ Ἁγ. Παύλου ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ἡ θεμελίωσις καὶ ἡ στερέωσις τῶν Ἑλληνικῶν Ἐκκλησιῶν. Αἱ δὲ πρὸς τοὺς χριστιανοὺς τῆς Κο-

«Καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοῦκοῦ, φορέσομεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου».

(Α' Κορ. 15, 49)

ρίνου, τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τῶν Φιλίππων βαρυσήμαντοι ἐπιστολαί του, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἀνυστάτου ποιμαντικῆς φροντίδος τοῦ Παύλου, ἀληθινὸς καθρέπτης τῶν περὶ τοῦ πνευματικοῦ τοῦ ἔργου σκέψεων καὶ αἰσθημάτων τοῦ μεγάλου Ἀποστόλου, καὶ θὰ ἤρουν αὐταὶ μόνον, διὰ νὰ μᾶς παρουσιάσουν πλήρη τὴν εἰκόνα του καὶ ὡς ποιμένος καὶ ὡς διδασκάλου καὶ καθοδηγητοῦ τῶν ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

Τῆς Ἐκκλησίας σκοπὸς εἶναι ἡ συνέχισις τοῦ ἔργου τῆς σωτηρίας, τὸ ὁποῖον ἤρχισεν εἰς τὸν κόσμον ὁ Θεάνθρωπος Ἰδρυτὴς καὶ Ἀρχηγὸς τῆς, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Καὶ τὸ ἔργον τοῦτο ἀποβλέπει, βεβαίως καὶ εἰς τὴν διὰ τῆς ἱεραποστολικῆς ἐργασίας προσέλκυσιν τῶν μὴ πιστευόντων εἰς τὸν Χριστόν, εἰς τρόπον ὅστε νὰ καταστῶσι καὶ οὗτοι μέλη τῆς Ἐκκλησίας Του, αὐτὸ δὲ ἦτο καὶ τὸ πρῶτον ἔργον ὄλων τῶν Ἀποστόλων τοῦ Χριστοῦ καὶ δὴ καὶ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, τὸ νὰ εἶναι «ἀλγεῖς ἀνθρώπων» (Ματθ.4, 19 - Μάρκ.1,17) κατ' αὐτὴν τοῦ Κυρίου τὴν ἀπαίτησιν. Δὲν ἦτο ὅμως, οὔτε εἶναι δυνατὸν οἱ ἅπαξ εἰς Χριστὸν πιστεύσαντες καὶ βαπτισθέντες νὰ ἐγκαταλειφθοῦν εἰς τὴν τύχην τῶν ἀναγκαῖα συνέπεια, ἄρα, τῆς ἱεραποστολικῆς δράσεως, ἀπ' αὐτῶν τῶν πρώτων χριστιανικῶν χρόνων, ὑπῆρξεν ἡ μέριμνα περὶ τῆς καλῆς ἐν τῇ ζωῇ ἐκδηλώσεως τῆς πίστεως αὐτῶν. Αὐτὴν δὲ τὴν φροντίδα ἠγγόει ὁ Κύριος μετ' αὐτῶν «*ποιμαίνετε τὰ πρόβατά μου*» (Ἰωάν.21,16) διὰ τῆς ὁποίας καθόριζεν, ὅτι θὰ ἦτο ἀρκετὸν νὰ «ζωορηθῶσιν» οἱ ἄνθρωποι εἰς τὴν Χριστιανικὴν πίστιν, ἀλλὰ καὶ νὰ τύχουν τῶν εἰδικῶν ἐκείνων στοργικῶν φροντίδων, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀπαραίτητοι διὰ νὰ γίνῃ ἡ πίστις καρποφόρος καὶ ἀποτελεσματικὴ, ἤτοι νὰ γίνουν οἱ πιστοὶ τῷ ὄντι «υἱοὶ Θεοῦ (Ματθ.5,9), ἄξιοι τῆς βασιλείας τοῦ Πατρὸς», καὶ ἡ ὁποία εἶναι χάριν αὐτῶν «ἡτοιασμένη ἀπὸ καταβολῆς κόσμου» (Ματθ.25,34).

Τὴν ἀνάγκην ταύτην τῆς χάριν τῶν πιστευσάντων ποιμαντικῆς φροντίδος κατενόησε βαθύτατα ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ἀναγνωρίσας, ὅτι εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὁ πνευματικὸς ποιμὴν εἶναι αὐτὸ τοῦτο ἀντιπρόσωπος τοῦ Θεοῦ, περὶ τοῦ ὁποίου ἡ Παλαιὰ Γραφή ἔφαλε: «Κύριος ποιμαίνει με καὶ οὐδὲν με ὑστερήσει» (Ψαλμ.22,1) καὶ συνεχιστῆς τῶν ἔργων τοῦ «παραδόντος ἑαυτὸν» ὑπὲρ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ (Γαλ.2,20).

«Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χαϊκός, ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ὁ Κύριος ἐξ οὐρανοῦ.»
(Α' Κορ. 15, 47)

Διὰ τοῦτο καὶ τοὺς ἄλλους ἐδίδασκεν, ὅτι ὄφειλον νὰ προσέχουν «ἐαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ» ἐπὶ τοῦ ὁποίου «τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἔθετο Ἐπισκόπους» αὐτοὺς «ποιμαίνειν τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ, ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος» (Πράξ. 20, 28) καὶ αὐτὸς οὐδενὸς κόπου καὶ οὐδεμιᾶς θυσίας ἐφείσθη χάριν τοῦ ἱεροῦ τούτου ἔργου, ἀλλ' ὅπως ὁ ἴδιος ἐβεβαίωσε «πάντα ὑπέμεινε διὰ τοὺς ἐκλεκτούς, ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσι τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Β' Τιμ. 2, 10) καὶ «τοῖς πᾶσι γέγονε τὰ πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσῃ». (Α' Κορ. 9, 22).

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐπέτυχεν ἀπολύτως εἰς τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Ποιμένος, διότι :

α) Ἦτο ἐξ ὀλοκλήρου ἀφωσιωμένος εἰς τὸν Χριστόν, ὅπως ἐν πλήρει τῆς συνειδησεώς του ἀγαθῆ μαρτυρία ἠδύνατο νὰ λέγῃ: «Ἐμοὶ κόσμος ἐσταύρωται, κἀγὼ τῷ κόσμῳ» (Γαλατ. 6, 14), «ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῆ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός» (Αὐτ. 2, 20).

β) Ἐκ τῆς πλήρους ταύτης καὶ ὀλοκληρωτικῆς εἰς τὸν Χριστόν ἀφοσιώσεως, ἠδύνατο ν' ἀντλή τὴν δύναμιν, διὰ ν' ἀγαπᾷ πλήρως καὶ ὀλοκληρωτικῶς καὶ νὰ συμπάσχη πνευματικῶς καὶ νὰ συμπονή μὲ τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην τῆς βοηθείας του, διὰ νὰ σωθῶσι: «Τίς ἀσθενεῖ καὶ οὐκ ἀσθενῶ; Τίς σκανδαλίζεται καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι;» (Β' Κορ. 11, 29). Τίποτε δὲ ἄλλο δὲν ἐζήτησε παρ' ἐκείνων, χάριν τῶν ὁποίων ἐμόχθη καὶ ἠγωνία, παρὰ τὴν σωτηρίαν των, ἐβεβαίωσε δ' αὐτούς, ὅτι ὄχι μόνον τίποτε δὲν ἐζήτησε παρ' αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ἐδαπάνη καὶ ἐδυσπανᾶτο καὶ προθύμως θὰ ἐξεδαπάνη τὸν ἑαυτόν του πρὸς χάριν των. «Ἦδιστα δαπανῶ καὶ ἐκδυσπανηθήσομαι» (Αὐτ. 12, 15), ἔγραφε πρὸς τοὺς Κορινθίους. Καὶ μετὰ παρησίας διεκήρυσσεν: «Ὁὐ ζητῶ τὰ ὑμῶν, ἀλλὰ ὑμᾶς» (Αὐτόθ. 14). Δὲν ἠθέλε τὰ πράγματα τῶν πιστῶν, τὰς χορηγίας των, τὰ δῶρά των, ἀλλ' αὐτοὺς τοὺς ἰδίους, τὰς ψυχὰς των, δηλαδὴ· καὶ δὲν τοὺς ἠθέλε παρὰ μόνον διὰ τὸν Χριστόν, τοῦτέστι χάριν τοῦ ἰδίου ἀπάλιν τοῦ ἑαυτοῦ των· δὲν τοὺς ἐζήτησε διὰ τὸν ἑαυτόν του, διὰ νὰ κάμῃ κύκλον ἰδικόν του, ὄμιλον, ὀμάδα, μερίδα, κόμμα, πολλοῦ γε καὶ δεῖ. Δι' ὃ καὶ ὅταν ἔμαθεν, ὅτι εἰς τὴν Κόρινθον ἐσηματίσθη καὶ μερὶς φέρουσα τὸ ὄνομά του, μετὰ πόνου διεμαρτύρητο: «Μὴ Παῦλος ἐσταυρώθῃ ὑπὲρ ὑμῶν; ἢ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπίσθητε;» (Α' Κορ. 1, 13).

γ) Ἐν τῇ τοιαύτῃ πρὸς τοὺς πιστοὺς ἀγάπῃ του αἰσθάνε-

«Ὅλος ὁ χοῖκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοῖκοί, καὶ ὁλος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι...» (Α' Κορ. 15, 48)

ται ὅτι καὶ ἡ τροφὸς μήτηρ διὰ τὰ τέκνα τῆς, τόσῃν στοργῇν, τόσῃν τρυφερότητα, τόσῃν ἀφοσίωσιν, τόσῃν αὐτοθυσίαν, «ὡς ἂν ἡ τροφὸς θάλῃ τὰ ἑαυτῆς τέκνα», ὅπως ἔγραφε πρὸς τοὺς Θεσσαλονικεῖς (Α΄ Θεσσ. 2,7). Καὶ τὸ ἐνδιαφέρον του ὑπὲρ αὐτῶν δὲν εἶναι τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ διδασκάλου ἀπλῶς καὶ παιδαγωγοῦ, τοῦ ἰδεολόγου διαφωτιστοῦ, ἀλλὰ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ πατρὸς πρὸς τὰ τέκνα του, ἀπὸ τὸ ὁποῖον καὶ ὑπηγορεύοντο ὅλαι αἱ ὑπὲρ αὐτῶν ἐνέργειαι του· «ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ νουθεῖω. ἔὰν γὰρ πολλοὺς παιδαγωγοὺς ἔχητε ἐν Χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας», ἔγραφε πρὸς τοὺς Κορινθίους (Α΄ Κορ. 4,14-15).

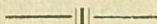
δ) Ἀποτελεσμα τῆς τοιαύτης ψυχικῆς ἐνότητος τοῦ θείου Ἀποστόλου πρὸς τοὺς ὑπὸ τὴν πνευματικὴν του ἐπιστασίαν χριστιανοὺς εἶναι τὸ ὅτι χαίρει μὲν καὶ κινῶνται καὶ εὐχαριστεῖ τὸν Θεὸν διὰ τὴν πρόοδόν των, δσάκις τὴν βλέπει ἢ τὴν πληροφοροεῖται, στενοχωρεῖται δέ, ἀντιθέτως, καὶ πονεῖ καὶ ἐντρέπεται, ὅταν βλέπῃ ἢ πληροφοροῖται, ὅτι ἡττώνται εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς χριστιανικῆς ζωῆς.—«Ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν, μνεῖαν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου», ἔγραφε πρὸς τοὺς Ἐφεσίους. «Εἰ γὰρ καὶ τῆ σαρκὶ ἄπειμι, ἀλλὰ τῷ πνεύματι σὺν ὑμῖν εἰμι, χαίρων καὶ βλέπων ὑμῶν τὴν τάξιν καὶ τὸ στερέωμα τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως ὑμῶν», ἔγραφε πρὸς τοὺς Κολοσσαεῖς. «Ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι, χαρὰ καὶ στέφανός μου..» ἀπεκάλει τοὺς χριστιανοὺς τῶν Φιλίππων καὶ μετ' ἐνθουσιασμοῦ ἐπήνει τοὺς Θεσσαλονικεῖς, «ἀδελφοὺς ἠγαπημένους ἀπὸ Θεοῦ» ἀποκαλῶν αὐτούς, διότι εἶχεν εὐχαρίστους διαπιστώσεις περὶ «τοῦ ἔργου τῆς πίστεως καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Α΄ Θεσσ. 1,3).

Τόση δὲ εἶναι ἡ στοργικὴ τρυφερότης, μετὰ τῆς ὁποίας ἀγαπᾷ τὰ πνευματικά του τέκνα, ὥστε καὶ διὰ ἀκρόμῃ ἀναγκάζεται νὰ παρατηρήσῃ ταῦτα καὶ δικαίως νὰ τὰ ἐπιτιμήσῃ, διὰ τὰς παρεκτροπὰς ἢ τὰς παραλείψεις των, πράττει τοῦτο μετὰ «πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς καρδίας καὶ διὰ πολλῶν δακρῶν» (Β΄ Κορ. 2, 4), καὶ αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ δικαιολογηθῇ καὶ ν' ἀπολογηθῇ, τρόπον τινά, διὰ τὴν λυποῦσαν αὐτοὺς αὐστηρότητά του, δι' ὃ καὶ γράφει: «Εἰ γὰρ ἐγὼ λυπῶ ὑμᾶς καὶ τίς

«Σὺ ὃ σπεῖρεις οὐ ζωοποιεῖται ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ...»

(Α΄ Κορ. 15, 36)

ὁ εὐφραίνων με, εἰμὴ ὁ λυπούμενος ἐξ ἐμοῦ ;» (Αὐτόθ. 3). Καὶ σὰς ἔγραψα αὐτὰ—λέγει πρὸς τοὺς χριστιανοὺς τῆς Κορίνθου— «οὐχ ἵνα λυπηθῆτε, ἀλλὰ τὴν ἀγάπην, ἵνα γνῶτε, ἦν ἔχω περισσotέρωσ εἰς ὑμᾶς» (Αὐτόθ. 4).
E. Γ. Μ.

Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΚΑΙ Η ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ ΑΥΤΗΣ (*)

Τοῦ ἀοιδίμου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Ἐὸ Σωτῆρ δὲν ἐνεφανίζετο εἰς πάντας, «Τοῦτον, ἔλεγε περὶ αὐτοῦ ὁ Ἅπ. Πέτρος, ὁ Θεὸς ἤγειρε τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῆ γενέσθαι οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ μάρτυσι τοῖς προκεχειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἡμῖν, οἵτινες συνεφέρομεν καὶ συνεπίομεν αὐτῷ μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν» (Πραξ. 16, 40-41). Ἐὸ Σωτῆρ ἐνεφανίζετο μόνον εἰς ὄρισμένα πρόσωπα καὶ καθίστα ἑαυτὸν ὄρατόν, ὅταν ἤθελε. Συνομιλῶν μετὰ τῶν εἰς Ἐμμαοὺς μεταβαινόντων Ἀποστόλων, δὲν ἐφανέρωσεν ἀμέσως ἑαυτόν. Τοῦτο ἔπραξε μόνον ὅταν ἐφθασαν εἰς Ἐμμαοὺς κατὰ τὴν κλάσιν τοῦ ἄρτου καὶ ἐξηφανίσθη ἀμέσως ἀπ' αὐτῶν. Τὸ σῶμα τοῦ ἀναστάντος Ἰησοῦ δὲν ἦτο μόνον ὄρατόν ἢ ἀόρατον κατὰ τὰς ἐκάστοτε περιστάσεις, ἀλλὰ καὶ ἠδύνατο νὰ εἰσέλθῃ εἰς ὃ δωμάτιον παρέμενον οἱ Ἀπόστολοι. κεκλεισμένων τῶν θυρῶν. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐξῆλθε καὶ ἐκ τοῦ ἐσφραγισμένου τάφου, χωρὶς νὰ θίξῃ αὐτόν. Ἡ δοξασθεῖσα διὰ τῆς ἀναστάσεως σὰρξ τοῦ Κυρίου, εἶχεν ἀπαλλαγῆ ἀπὸ τῶν ἰδιοτήτων τῆς ὕλης ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε, ὅταν πρώτην φοράν Τὸν εἶδον ἐξαίφνης οἱ Ἀπόστολοι ἐν μέσῳ αὐτῶν σταθέντα, «πτογηθέντες καὶ ἔμφοβοι γενόμενοι ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν» (Λουκᾶς 24, 37), ἐνόμισαν δηλαδὴ ὅτι ἦτο φάντασμα. Ἐὸ Κύριος διὰ νὰ πείσῃ αὐτοὺς ἔδειξε τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας Του καὶ τοὺς προσεκάλεσε νὰ ψηλαφήσουν Αὐτόν, ἐπὶ πλέον δὲ καὶ ἐφάγεν ἐνώπιον αὐτῶν (Λουκ. 25, 39. 42. 43). Μετὰ τοιαύτας ἀποδείξεις ἐπέισθησαν οἱ Ἀπόστολοι καὶ «ἐχάρησαν ἰδόντες τὸν Κύριον» (Ἰωάν. 20, 20).

Ἐὸθεν μετὰ τὴν ἀνάστασίν Του, καίτοι ἐπέστρεψε διὰ τινὰ

(*) Συνέχεια ἀπὸ σελ. 253.

«... Καὶ ὁ σπείρει, οὐ τὸ σῶμα τὸ γεννηζόμενον σπείρει, ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον, εἰ τύχει οἴτου εἶ τινοσ τῶν λοιπῶν».

(Α' Κορ. 15, 37)

χρόνον εἰς τὴν ἐπίγειον ζωὴν, κατ' οὐσίαν δὲν ἀνῆκε πλέον εἰς αὐτὴν οὐδὲ κατὰ τὴν σωματικὴν Του φύσιν. Αὕτη ἔφερεν ἀκόμη τὰς ἐξωτερικὰς ιδιότητας τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος (ὄψις, φωνή, ἴχνη τῶν πληγῶν τῆς πλευρᾶς, τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν), ἀλλ' εἶχεν ἀποπνευματισθῆ καὶ εἶχεν ἀποβάλλει τὰς ὑλικὰς ιδιότητας. Οἱ Εὐαγγελισταὶ προσήγαγον μαρτυρίας περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου καὶ τῶν ἐμφανίσεων Αὐτοῦ, ἀλλὰ δὲν περιέγραψαν εἰδικῶς τὴν ἀποπνευματισθεῖσαν καὶ ἀνασχηματισθεῖσαν σωματικὴν Του φύσιν. Οὐχ' ἤττον ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, πρὸς τοὺς Κορινθίους γράψας καὶ ἔχων ὑπ' ὄψιν τὰς ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Κορίνθῳ ὑπὸ τιῶν τῶν τότε διατυπουμένας ἀμφισβητήσεις περὶ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, παρέστησε τὸν στενὸν σύνδεσμον τῆς ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος πρὸς τὴν μέλλουσαν ἀνάστασιν τῶν ἀνθρώπων, «εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται» (Α' Κορ. 15, 16). Ἡ ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ δὲν θὰ εἶχε σκοπὸν καὶ ἐννοίαν τινα, ἂν δὲν ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ἀνάστασιν τῶν ἀνθρώπων. Ἀνέστη ὁ Χριστὸς, ἵνα γίνῃ «ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων» πρὸς ἀνάστασιν αὐτῶν. Ὁ Χριστὸς δὲν εἶχεν ἀνάγκην νὰ ἀποθάνῃ καὶ ν' ἀναστῆ, ἀλλὰ τὸ ἔπραξε χάριν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἀσφαλίσῃ εἰς αὐτοὺς τὴν αἰωνίαν ζωὴν. Ὅπως ἀπὸ τοῦ Ἀδάμ, οἱ ἄνθρωποι παραλαμβάνουν τὴν θνητὴν φύσιν καὶ ἀποθνήσκουν, οὕτω οἱ ἡνωμένοι διὰ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀναγεννήσεως μετὰ τοῦ Χριστοῦ, τοῦ νέου Ἀδάμ, θὰ ζωοποιηθῶσιν, «ὥσπερ γὰρ ἐν τῷ Ἀδάμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτω καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται... ἀπαρχὴ Χριστός, ἔπειτα οἱ Χριστοῦ» (Αὐτῶν. 15, 23). Ἡ «ἀνάστασις τῆς ζωῆς» (Ἰωάν. 5, 29) ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ συνδέσμου τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸν ἀναστάντα Χριστόν. «Ἄλλ' ἔρει τις, πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; ποίῳ δὲ σώματι ἔρχονται;» (Α' Κορ. 15, 35). Ὁ Ἀπόστολος ἀπαντᾷ διὰ παρομοιώσεως. Σπείρεται εἰς τὴν γῆν τὸ σπέρμα γυμνὸν καὶ ἀσήμαντον, «ὃ δὲ Θεὸς αὐτῷ δίδωσι σῶμα καθὼς ἠθέλησε καὶ ἐκάστῳ τῶν σπερμάτων τὸ ἴδιον σῶμα». Τὸ ἐκ τοῦ σπέρματος ἀναπτυσσόμενον φυτὸν εἶναι μὲν τῆς αὐτῆς οὐσίας, ἀλλ' ἀσυγκρίτως πλουσιώτερον κατὰ τὴν ἐμφάνισιν, τὴν ὠραιότητα καὶ τὴν ἀνάπτυξιν, ζῆ ζωὴν διάφορον, «οὕτως καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν, σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθορίᾳ· σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται ἐν δόξῃ, σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν δυνάμει, σπείρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν». Τὸ μέλλον νὰ ἀναστῆ σῶμα

«Ὁ δὲ Θεὸς αὐτῷ δίδωσι σῶμα καθὼς ἠθέλησε, καὶ ἐκάστῳ τῶν σπερμάτων τὸ ἴδιον σῶμα». (Α' Κορ. 15, 38)

τῶν ἀνθρώπων θὰ φέρῃ τοὺς χαρακτῆρας τῆς προηγουμένης σωματικῆς φύσεως, ἀλλ' αὕτη θὰ εἶνε μετεσχηματισμένη, ἀπῆλλαγμένη τῶν ἐπακολουθημάτων τῆς ἁμαρτίας καί, τὸ κυριώτερον, ἀφθαρτος, ἀνήκουσα οὐχὶ εἰς τὸν ψυχικὸν (τὸν σαρκικὸν καὶ θνητόν), ἀλλὰ εἰς τὸν πνευματικὸν κόσμον. Ὁ ψυχικὸς κόσμος ἔλκει τὴν ἀρχὴν του ἐκ τοῦ πρώτου Ἀδάμ, ὁ δὲ πνευματικὸς ἐκ τοῦ δευτέρου Ἀδάμ, τοῦ ζωοπαρόχου Χριστοῦ, Ὅστις καὶ κατὰ τὴν ἀνθρωπίνην Του φύσιν ἦτο ἀπῆλλαγμένος τῆς ἁμαρτίας καὶ τῶν ἐπακολουθημάτων της. Γεννῶμενοι οἱ ἄνθρωποι ἐκ τοῦ πρώτου Ἀδάμ, ὑπόκεινται εἰς τὸν θάνατον καὶ τὴν φθοράν, ἀναγεννώμενοι διὰ τοῦ νέου Ἀδάμ, ἀπολαύουσι τῆς πνευματικῆς ἀθανασίας καὶ ἀφθαρσίας, «ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός, ὁ δεύτερος ἄνθρωπος, ὁ Κύριος ἐξ οὐρανοῦ. Οἷος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί, καὶ οἷος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι». Εἰς ταῦτα προσέθηκεν ὁ Ἀπόστολος: «Τοῦτο δὲ φημί, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν Θεοῦ κληρονομήσαι οὐ δύναται, οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. . . Δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν, ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσῃται ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσῃται ἀθανασίαν, τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος, κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νίκος. Ποῦ σου θάνατε τὸ κέντρον, ποῦ σου ἄδη τὸ νίκος;» (53—55).

Ἡ κατὰ τοῦ θανάτου νίκη δὲν συνίσταται εἰς τὸ ν' ἀναζήσῃ ἀπλῶς ὁ ἀποθανὼν καὶ νὰ ἐπαγέλθῃ εἰς τὴν ἐπιγειον ζωὴν, ὡς συνέβη διὰ τὸν Λάζαρον, ἀλλ' εἰς τοῦτο, ὅπως ἡ ἀποθανοῦσα σὰρξ μεταμορφωθῇ καὶ ἀποπνευματισθῇ, καθαρισθῇ ἀπὸ παντὸς χοϊκοῦ καὶ θνητοῦ, ὅπως ὁ θάνατος μὴ ἔχη πλέον ἐπ' αὐτῆς ἐξουσίαν, καθὼς δὲν εἶχε καὶ ἐπὶ τοῦ ἀναστάντος Χριστοῦ (Ρωμ. 6, 9). Ἡ ἀναστάσιμος σὰρξ Αὐτοῦ, ἢ καὶ ἄλλως ξένη πρὸς τὴν ἁμαρτίαν, ἐπὶ τοσοῦτον εἶχε μετασχηματισθῇ, ὥστε δὲν ἀνῆκε πλέον εἰς τὸν χοϊκὸν κόσμον καὶ ἦτο ἀνωτέρα τῶν φυσικῶν νόμων.

Ἐντεῦθεν ἐξηγεῖται διατι ὁ Λάζαρος, ἀναστηθεὶς ἐν τῷ χοϊκῷ σώματι, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξέλθῃ τοῦ τάφου, χωρὶς ν' ἀρθῇ ὁ ἐπ' αὐτοῦ λίθος καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ βαδίσῃ ἀν δὲν ἐλύετο τὸ σουδάριον καὶ δὲν ἀφηροῦντο ἀπ' αὐτοῦ τὰ σάβανα, δι' ὧν εἶχε περιβληθῆ πρὸ τῆς ταφῆς. Ἀντιθέτως, ὁ ἀναστὰς Κύριος, ἐλευθέρως ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τάφου, ἀποσεισας τὸ σουδάριον καὶ τὰ δθόνια, τὰ ὁποῖα εἶδον οἱ προστρέξαντες Πέτρος καὶ Ἰωάννης, ἐντετυλιγ-

«Οὕτω καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν. Σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ...»
(Α' Κορ. 15, 42)

μένα κείμενα ἐντὸς αὐτοῦ (Ἰωάν.20,5-7). Ἡ λεπτομέρεια αὐτῆ διέψευσε τοὺς πρώτους φόβους, τοὺς ὁποίους μετέδωκεν εἰς τοὺς Ἀποστόλους ἢ Μαρία Μαγδαληνή, ὅτι ἐκλάπη τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Οἱ Ἀπόστολοι δὲν εἶδον μόνον κενὸν τὸν τάφον, ἀλλὰ τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Χριστοῦ πρὸ τῆς ταφῆς τεθὲν σουδάριον καὶ τὰ θρόνια, δι' ὧν περιετυλίχθη τὸ σῶμά Του, εὐρισκόμενα ἐντὸς τοῦ τάφου. Διὰ τὸν Πέτρον ἰδίως ταῦτα ὑπῆρξαν ἀναμφισβήτητα τεκμήρια, ὅτι δὲν ἀφηρέθη ἐκ τοῦ τάφου τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Ὅθεν, προσθέτει χαρακτηριστικῶς περὶ αὐτοῦ ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης «καὶ εἶδε καὶ ἐπίστευσε» (Ἰωάν.20,8).

Ὁ ἀναστὰς Ἰησοῦς μετὰ τὴν ἀνάστασίν Του δὲν ἐνεφανίσθη εἰς τὸν Ἰουδαϊκὸν λαόν, ἀλλὰ μόνον, ὡς εἶπομεν, εἰς τοὺς ὀλίγους ἐκλεκτούς, τοὺς «τοῦ Χριστοῦ», κατὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, οἵτινες, καίτοι ἐδύσκοντο εἰσεῖτι ἐν τῷ θνητῷ σώματι, ὅμως πνευματικῶς ἦσαν ἠνωμένοι μετὰ τοῦ Χριστοῦ, ἔζων τὴν μέλλουσαν αἰωνίαν ζωὴν καὶ, ἐπομένως, ἦσαν ἱκανοὶ νὰ δεχθῶσι τὰς θείας Του ἀποκαλύψεις. Ἰδοὺ διατὶ ὁ Κανὼν τῆς ἱερᾶς Ἀκολουθίας τοῦ Πάσχα ἄρχεται διὰ τῆς πρὸς τοὺς πιστοὺς προτροπῆς :

«Καθαρθῶμεν τὰς αἰσθήσεις
καὶ ὀψόμεθα
τῷ ἀπροσίτῳ φωτὶ τῆς ἀναστάσεως,
Χριστὸν ἐξαστράπτοντα
καὶ «χαίρετε» φάσκοντα
τρανωῶς ἀκουσόμεθα...».

Καθαρίζοντες τὰς αἰσθήσεις ἀπὸ παντὸς ἁμαρτωλοῦ καὶ ματαιοῦ πράγματος, δυνάμεθα νὰ ἴδωμεν νοερῶς καὶ πνευματικῶς τὸν Χριστὸν, ἐξαστράπτοντα διὰ τοῦ ἀπροσίτου φωτὸς τῆς ἀναστάσεως, καὶ ν' ἀκούσωμεν παρ' αὐτοῦ τὸ «Χαίρετε»! Εἰς τοιαύτην πνευματικὴν θέαν τῆς δόξης τοῦ ἀναστάντος Κυρίου καὶ εἰς τὴν εὐκρινῆ μετ' Αὐτοῦ κοινωνίαν συνίσταται ἡ ἀπόλαυσις τῆς αἰωνίας ζωῆς ἐν τῇ οὐρανίῳ Βασιλείᾳ. Διὰ τοῦτο, ἐν ἄλλῳ ὕμνῳ, μᾶς καλεῖ ἡ Ἐκκλησία, ἵνα «ἐν τῇ εὐσήμεν ἡμέρᾳ τῆς ἐγέρσεως Βασιλείας Χριστοῦ κοινωνήσωμεν». Ἀλλ' ἐφ' ὅσον βαρυνόμεθα εἰσεῖτι ὑπὸ τῆς θνητῆς σαρκὸς ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, τοιαύτη θέα καὶ τοιαύτη πνευματικὴ ἀπόλαυσις τῆς Βασιλείας τοῦ Χριστοῦ ἀποτελοῦσιν, οὕτως εἰπεῖν, τὴν ἡῶ τῆς μελλούσης μεγάλης ἡμέρας, τὴν ἀσθενῆ προαπόλαυσιν τῶν αἰώνιων ἀγαθῶν. Διὰ τοῦτο

«Ἀλλ' ἔρπει τις' πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί ; Ποίῳ δὲ σώματι ἔρχονται ;»
(Α' Κορ. 15, 35)

λέγεται ἐν τῇ τελευταίῳ τροπαρίῳ τοῦ Κανόνος τῆς Ἀναστάσεως :

«Ὡ Πάσχα τὸ μέγα
καὶ ἱερώτατον, Χριστέ,
ὦ σοφία καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ δύναμις,
δίδου ἡμῖν ἐκτυπώτερον
Σοῦ μετασχεῖν
ἐν τῇ ἀνεσπέρῳ ἡμέρᾳ τῆς Βασιλείας Σου».

Τὰ ὀλίγα ταῦτα μαρτυροῦσιν, ὅτι δὲν ὑπῆρξεν ὀρθή καὶ ἀκριβής ἡ ὑπὸ μεταγενεστέρων δυτικῶν ζωγράφων παράστασις τῆς ἀναστάσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐξερχομένου τοῦ τάφου μετὰ τὴν ἀποκύλισιν τοῦ λίθου ὑπὸ τοῦ Ἀγγέλου. Τοιαύτη παράστασις ἤρμοξε νὰ γίνη μόνον διὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Λαζάρου. Ἡ ἀρχαία χριστιανικὴ τέχνη, μὴ δυναμένη νὰ λάβῃ ὡς θέμα τῆς παραστάσεως τῆς ἀναστάσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τὴν ἐξοδον Αὐτοῦ ἐκ τοῦ τάφου, διὰ τοὺς ἀνωτέρω προσαχθέντας λόγους, προτίμησε νὰ παραστήσῃ τὴν πνευματικὴν ὄψιν τῆς ἀναστάσεώς Του πρὸς τοῦτο δὲ ἐξεικόνισε τὴν κάθοδον Αὐτοῦ εἰς τὸν Ἄδην καὶ τὴν νίκην κατὰ τοῦ θανάτου. Τὸ θέμα τοιαύτης παραστάσεως ἔλαβεν ἐκ τῆς σχετικῆς διδασκαλίας τῆς Ἐκκλησίας (Πρβλ. Α' Πέτρου 3, 17-19, 4, 7). Ἀριστον ὑπόδειγμα τοιαύτης εἰκόνας εἶναι ἡ ἐν τῇ Μονῇ Δαφνίου, παρὰ τὰς Ἀθήνας, σφισομένη μωσαϊκὴ εἰκὼν (τοῦ ἱα' αἰῶνος).

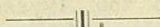
Εἰς ταύτην ἐξεικονίζεται ὁ Κύριος μετὰ τὸν θάνατον ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, ὃν κρατεῖ εἰς χεῖράς Του, κατερχόμενος εἰς τὸν Ἄδην ὡς νικητὴς τοῦ θανάτου καὶ ἀνασύρων διὰ τῆς χειρὸς τὸν Ἀδὰμ ἐκ τοῦ τάφου. Παρὰ τὸν Ἀδὰμ ἴσταται ἡ Εὐα, ἰκετεύουσα τὸν Λυτρωτὴν. Ὅπισθεν τῆς Εὐας ἴστανται διάφορα πρόσωπα, ἐξ ὧν διακρίνονται, ἐκ τῆς βασιλικῆς τῶν ἐνδυμασίας καὶ ἐκ τῶν στεφάνων, δύο βασιλεῖς, προφανῶς ὁ Δαυὶδ καὶ ὁ Σολομών. Δεξιὰ τοῦ Λυτρωτοῦ παρίσταται ὁ Ἰωάννης Πρόδρομος, κηρύσων μετάνοιαν, παρ' αὐτὸν δὲ ἴστανται οἱ δίκαιοι. Ἐξέχει ἡ ὠραιότατη καὶ ζωηροτάτη παράστασις τοῦ Ἰησοῦ, ὅστις ἐξεικονίζεται πατῶν ἐπὶ τοῦ ἄρχοντος τοῦ Ἄδου (προσωποποιήσις τοῦ Σατανᾶ), δεσμευμένου δι' ἀλύσειον καὶ ἐξηπλωμένου ἐπὶ τῶν πυλῶν τοῦ Ἄδου, τῶν ὁποίων φαίνονται αἱ κλεῖδες καὶ τὰ ἐξαρτήματα. Ἡ εἰκὼν αὕτη περιεγράφη λεπτομερῶς διὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὑμνογραφίας, ἰδίως τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Μεγ. Σαββάτου.

Φαίνεται, ὅτι τὸ πρῶτον συνετέθη ἡ εἰκὼν ἐν Συρίᾳ, ἀπὸ δὲ τοῦ Θ' αἰῶνος καὶ ἐξῆς διεδόθη εἰς πάσας τὰς Ἐκκλησίας τῆς

«Ὡς τέχνα φωτὸς περιπατεῖτε...»

(Ἐφεσ. 5, 8)

Ἀνατολῆς. Μέχρι τοῦ ΙΖ' αἰῶνος, ὅταν παρεισήχθη καὶ παρ' ἡμῖν ἐν τῇ Ἀνατολῇ, διὰ τῆς ρωσικῆς ζωγραφικῆς τέχνης, ἢ προμνημονευθεῖσα εἰκὼν τῶν δυτικῶν ζωγράφων, ἢ παριστάσωσα τὸν Ἰησοῦν ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ τάφου, ἢ ἐκφραστικωτάτη εἰκὼν τῆς καθόδου τοῦ Κυρίου εἰς τὸν Ἄδην, ὡς εἰκὼν τῆς Ἀναστάσεως, ἐξετίθετο κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα εἰς τοὺς ἱεροὺς ναοὺς τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Βλέπει δὲ τις αὐτὴν καὶ σήμερον εἰς τὰς τοῦ Ἁγίου Ὁρους καὶ ἄλλας Μονάς, ἀλλὰ καὶ εἰς πολλοὺς ἀρχαίους ναοὺς, ὡς εἰκόνα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΕΔΑΦΟΣ ΚΑΙ Ο ΕΡΓΑΤΗΣ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ ΛΟΓΟΥ (*)

Ἡ πίστις εἰς τὴν ἱερότητα τοῦ γάμου καθίσταται περισσότερο ἀντιληπτὴ εἰς ὁμοεθνεῖς, ζῶντας εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ὡς εἰς Μ. Βρετανίαν καὶ λοιπὴν Εὐρώπην, εἰς Ἀμερικὴν, Αὐστραλίαν, ὅπου ὑφίσταται ὁ πολιτικὸς γάμος καὶ ἡ Πολιτεία ἀρκεῖται εἰς αὐτὸν καὶ ὅπου οἱ ἡμέτεροι χριστιανοὶ ἐξ Ἑλλάδος ἢ Κύπρου, ἄνευ ἐξαναγκασμοῦ κατὰ μεγίστην πλειονότητα μετὰ τὴν σύναψιν τοῦ πολιτικοῦ γάμου προσέρχονται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν διὰ τὴν ἱερολογίαν, πολλάκις δὲ συμβαίνει, ὥστε ὁ χρόνος μετὰ τὴν συνάψεως πολιτικοῦ γάμου καὶ ἱερολογίας, ψυχολογικῶς καὶ εἰς τὴν πραγματικότητα ὡς πρὸς τὴν ἀποφυγὴν εἰσέτι συζυγικῶν σχέσεων, νὰ λαμβάνῃ τὴν θέσιν, ἣν ἔχει ἐνταῦθα ἡ μνηστεία.

Ἐνταῦθα, ὡσαύτως, δέον νὰ σημειωθῇ τὸ γεγονός τῆς πίστεως εἰς τὴν ἱερότητα τοῦ γάμου ἐκ τοῦ ὅτι παρὰ τὰς ἀντιξοότητας, τὰς ὁποίας ἡ σύναψις τοῦ γάμου συναντᾷ καὶ παρὰ τὴν αὐξήσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν διαζυγίων καὶ τῶν νόθων τέκνων, δὲν ἐφθάσαμεν εἰς τὸ σημεῖον, ὅπου ἄλλαι χῶραι, παρὰ τὸ γεγονός τῶν εὐκολιῶν εἰς τὴν ζωὴν, αἱ ὁποῖαι ἐφθασαν, ὥστε νὰ καταργήσουν τὸ ἀπαραίτητον τοῦ ὀνόματος τοῦ πατρὸς κατὰ τὴν ληξιαρχικὴν δήλωσιν τῶν γεννήσεων διὰ τὴν καταπληκτικὴν αὐξήσιν τῶν νόθων τέκνων.

Τὸ πρόβλημα τῆς βλασφημίας

Ὡσαύτως πρόβλημα ἐνταῦθα εἶναι τὸ τῆς βλασφημίας τῶν θείων, γεγονός τὸ ὁποῖον ἀποδεικνύει ὑπαρξίν σοβαρᾶς ψυ-

(*) Συνέχεια ἀπὸ σελ. 257.

«Ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ Πνεύματος ἐν πάσῃ ἀγαθοσύνῃ καὶ δικαιοσύνῃ
καὶ ἀληθείᾳ.» (Ἐφ. σ. 5, 9)

χικῆς παρώσεως ἢ, ἐπιεικέστατα, εἰς ὠρισμένας περιπτώσεις σοβαροτάτης ἐπιπολαιότητος.

Εἶναι τῷ ὄντι ἀνατριχιαστικαὶ πολλαίαι αἱ ἐκστομιζόμεναι βλασφημίαι μερικῶν ἀνθρώπων τοῦ λαοῦ, ἐὰν δὲ δὲν εἶναι ἢ ἡμετέρα ἢ μόνη χώρα, εἰς τὴν ὁποίαν ἰσχύει εἰδικὸς νόμος κατὰ τῶν βλασφημῶν, πάντως συγκαταλέγεται αὕτη μεταξὺ τῶν ὀλιγίστων χωρῶν τῶν εὐρισκομένων εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἔχουν ἐν ἰσχύει ἀνάλογον νόμον.

Ἡ φοβερὰ συνήθεια αὕτη πιθανώτατα εἰσῆχθη εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκ τῆς γείτονος Ἰταλίας, ἀλλὰ δυστυχῶς καὶ οἱ ἐνταῦθα βλασφημοὶ ὑπῆρξαν καὶ εἶναι ἐφευρετικώτατοι νέων τύπων βλασφημιῶν, φρικιαστικῶν εἰς τὰ ὄψα.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι ὠρισμένοι τάξεις ἀνθρώπων περιλαμβάνουν τοὺς κυρίως καὶ τοὺς περισσότερον βλασφήμους, ἐνίοτε δὲ ὠρισμένοι ἐκ τῶν βλασφημούντων δὲν διαπνέονται ὑπὸ ἀντιχριστιανικῶν αἰσθημάτων, οὔτε εἶναι ἐχθροὶ τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλ' ἀπλῶς καὶ μόνον ἐσυνήθισαν τὴν βλασφημίαν εἰς συναναστροφὰς μετὰ βλασφημῶν, ἐκστομίζουσιν δὲ τὰς βαρυτέρας τῶν βλασφημιῶν, ἄνευ τῆς συναισθήσεως τοῦ τί πράττουν, ἔχοντες ἐλαφρὰν τὴν συνείδησιν, ὅτι δὲν εἶναι κακοὶ ἄνθρωποι, δὲν πράττουν κακόν τι, ἀλλ' ἀπλῶς ἀπέκτησαν μίαν κακὴν συνήθειαν, ὅπως εἶναι δυνατὸν οἰοσθῆποτε ἄνθρωπος νὰ ἀποκτήσῃ κατὰ τὴν ζωὴν του ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν συνήθειαν ἢ τὸ ἐλάττωμα.

Ἡ περίπτωσις τοῦ θλιβεροῦ τούτου γεγονότος τῆς βλασφημίας τῶν θείων εἰς τὴν χώραν ἡμῶν εἶναι προσέτι ἔνδειξις ἐλλείψεως πολιτισμοῦ καὶ προσέτι εἶναι ἔνδειξις θρησκευτικῆς ἐπιπολαιότητος, γεγονότος λίαν ἐπικινδύνου ἐπειδὴ εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ ἀπαρχὴ πλείστων καὶ μεγάλων κακῶν, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ φοβερώτερον δυνατὸν νὰ εἶναι ἢ ἐξασθένησις τῆς ἐμφύτου συναισθήσεως, ἣτις προέρχεται ἐκ τοῦ γεγονότος τῶν προνομίων, τὰ ὁποῖα ἔχομεν ὡς φυλὴ καὶ ὡς χριστιανοὶ διὰ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἔθνους ἡμῶν πρὸς τὸν χριστιανισμὸν καὶ τὸν πολιτισμὸν καθόλου.

Τὸ πρόβλημα τῶν ξένων θρησκευτικῶν προπαγανδῶν

Τὸ πρόβλημα τῶν διαφόρων αἰρέσεων καὶ ξένων θρησκευτικῶν προπαγανδῶν, αἵτινες λυμαίνονται τὴν χριστιανικὴν ἡμῶν

«... Δοκιμάζοντες τί ἐστὶν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ».

(Ἐφεσ. 5, 10)

χώραν, πρὸ παντὸς μετὰ τὸν τελευταῖον παγκόσμιον πόλεμον, εἶναι ἀρκούντως σοβαρόν.

Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν διαφόρων αὐτῶν προπαγανδῶν μετέρχονται πᾶν μέσον, θεμιτὸν ἢ ἀθέμιτον, διὰ νὰ ἀποκτήσουν ὀπαδοὺς. Ὡς πρὸς τὴν δραστηριότητά των δὲ οἱ διάφοροι οὗτοι αἰρετικοί, εἶναι ἀξιομίμητοι, διότι χρησιμοποιοῦν καὶ τὴν μικροτέραν διδομένην εὐκαιρίαν διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν αἱρέσεων καὶ τῶν κακοδοξιῶν, τὰς ὁποίας πιστεύουν καὶ προπαγανδίζουν, περιάγουν δὲ γῆν καὶ θάλασσαν διὰ νὰ ἀποκτήσουν ἔστω καὶ ὀλίγους προσηλύτους. Ἐνίοτε ὅμως μετέρχονται οὗτοι καὶ τὸ σύστημα τῶν δωροδοκιῶν, ἀμέσων ἢ ἐμμέσων, ἐκμεταλλευόμενοι πολλάκις τὴν ἀνέχειαν καὶ πτωχείαν ὠρισμένων ἐπιπολαίων ἐκ τῶν χριστιανῶν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν καὶ τροφοδοτοῦν διὰ τῶν τοιούτων τὰς ποικιλωνύμους μερίδας των.

Διαθέτοντες ὡσαύτως χρήματα καὶ ἄλλα ἀφθονα ὑλικά μέσα, ἐντυπον ἐν ἀφθονίᾳ καὶ ἐφθνήνῳ, πλειστάκις δὲ ἔξωθεν εἰσαγόμενον, φροντίζουν καὶ φανατίζουν τοὺς διαφόρους προσηλύτους διὰ νὰ καταστῇ ἀδύνατος ἡ παλιννόστησις των εἰς τὰ πάτρια ἔθιμα καὶ τὴν ἀληθῆ Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ.

Αἱ ποικιλώνυμοι αὐταὶ θρησκευτικαὶ προπαγάνδαι, μὲ περιέμενον ἐντελῶς ξένον πρὸς τὴν νοοτροπίαν καὶ τὰ ἔθιμα τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν, ἐκτὸς τοῦ κακοῦ, τὸ ὁποῖον προξενοῦν εἰς ὠρισμένους πάσχοντας ἐκ τῆς λεγομένης «ξενομανίας», διασποῦν ἐν πολλοῖς τὸ ἑλληνικὸν σύνολον, πλήττουν δὲ προσέτι ἀπαισιῶς τὴν θρησκευτικὴν ἐνότητα, ἣτις εἶναι ἐνότης πίστεως, λατρείας, ψυχολογίας καὶ νοοτροπίας, πλεονεκτημάτων τῶν ὁποίων στεροῦνται αἱ διάφοροι προπαγανδιστικαὶ Ὁμολογίαι, αἱ ἀνήκουσαι εἰς τὸν προτεσταντικὸν χριστιανικὸν κλάδον, ὅστις, ὡς γνωστόν, μαστίζεται ἐκ τῶν δυσαρέστων ἐπὶ συνεχεῖς αἰῶνας διαιρέσεων καὶ διαστρέφει τὸ γνήσιον πνεῦμα τοῦ χριστιανισμοῦ, διὰ νὰ τὸ μεταβάλῃ εἰς δυσκόλως ἀναγνωριζόμενον ὡς τοιοῦτον καὶ ὑπὸ χριστιανῶν ἀκόμη.

Οἱ διάφοροι αἰρετικοὶ θρησκευτικοὶ προπαγανδισταί, διαπράττουν μίαν ἐκ τῶν πλέον βδελυρῶν πράξεων προπαγανδίζοντες ἐντὸς ἐνὸς λαοῦ πτωχοῦ, δεινῶς δοκιμασθέντος ἐπὶ ἑκατονταετηρίδας ὀλοκλήρους, ὀρθοφρονοῦντος κατὰ τὴν πίστιν, ἔχοντος χριστιανικὴν παράδοσιν χιλιετηρίδων καὶ παρασχόντος κατὰ τὸ παρελθὸν ὑψίστας ὑπηρεσίας γενικῶς, εἰς τὸν χριστιανισμόν.

«Εἰ οὖν συνηγέρθητε τῷ Χριστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὗ ὁ Χριστός ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ καθημένος...»
(Κολοσ. 3, 1)

Τὸ πρόβλημα αὐτὸ τῶν ποικιλωνύμων θρησκευτικῶν προπαγανδῶν, αἵτινες δρῶσι κατὰ θρασύτατον τρόπον, ἐν τῇ χώρᾳ ἡμῶν, εἶναι σοβαρὸν καὶ ἰδιάζον πρόβλημα ἐνταῦθα, καθ' ὅτι διὰ τῆς δρασείας τῶν ταύτης, καταφέρονται πλήγματα κατὰ τῆς θρησκευτικῆς ἐνότητος, διὰ τὴν ὁποίαν κανχῶνται ἐν Κυρίῳ ὅλοι αἱ ὀρθόδοξοι χριστιανικαὶ χώραι.

Εἰς τὴν δρᾶσιν τῶν διαφόρων θρησκευτικῶν προπαγανδῶν δέον νὰ προστεθῇ καὶ ἡ παράλληλος δρᾶσις τῶν Μασσῶνων καὶ τῶν Πνευματιστῶν, οἵτινες ἄλλοτε μὲ δύναμιν, ἄλλοτε μὲ κῦρος προερχόμενον ἐκ διαφόρων πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν παραγόντων, ἄλλοτε μὲ τὴν πρὸς τοὺς ὀπαδοὺς ἢ τοὺς φίλα φρονοῦντας, παρεχομένην βοήθειαν καὶ ὑποστήριξιν, ἄλλοτε δι' ὑποσχέσεων, ἄλλοτε διὰ καλλιέργειας διαφόρων ἀδυναμιῶν, ὡς πρὸς τὴν πρόγνωσιν τοῦ μέλλοντος, τῆς τύχης προσφιλῶν νεκρῶν κ.λ.π. διαβιβρώσκουν τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας καὶ αὐξάνουν τοὺς ὀπαδοὺς τῶν ἐκ τῶν ἀδυνάτων μελῶν αὐτῆς. (Συνερίζεται)

Ἄρχμ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑΣ

ΣΧΕΔΙΟΝ ΕΝΟΡΙΑΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ (*)

Παρ' ἐκάστη Ἐνορία δύναται νὰ συσταθῇ ὑπὸ τύπον νομικοῦ προσώπου Ἰδιωτικοῦ δικαίου ὀργανώσεις τῶν ἐνοριτῶν, ἔχουσα τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ Ἁγίου τοῦ Ἐνοριακοῦ Ναοῦ.

Ἡ ὀργάνωσις αὕτη πρέπει νὰ ὑπάγεται εἰς τὴν οἰκίαν Ἱ. Μητρόπολιν (Τοπικὸν Συμβούλιον Ἀποστολικῆς Διακονίας) καὶ νὰ τελῇ ὑπὸ τὴν ἐξάρτησιν, τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐποπτείαν αὐτῆς, διὰ δὲ τοῦ Ὑπουργείου Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας νὰ τελῇ καὶ ὑπὸ τὸν νόμιμον ἔλεγχον τοῦ Κράτους.

Σκοποί. Σκοποὶ τῆς ὀργανώσεως ταύτης θὰ εἶναι : Ἡ ἐντατικὴ προσπάθεια εἰς ἐνίσχυσιν καὶ προαγωγὴν τῆς θρησκευτικότητος τοῦ λαοῦ τῆς ἐνορίας. Ἡ ὀρθὴ καὶ ἔμπρακτος ἐφαρμογὴ καὶ ἐκδήλωσις τοῦ χριστιανικοῦ πνεύματος καὶ τῆς χριστιανικῆς ἀρετῆς, καὶ κυρίως τῶν ἀτομικῶν καὶ κοινῶν αἰσθημάτων φιλαδελφίας καὶ φιλοξενίας. Ἡ ἐπιτυχὴς ἐκτέλεσις ἔργων

(*) Σ. Δ. Τὸ παρὸν δημοσιεύεται ὡς συμβολὴ εἰς τὴν μελέτην τοῦ θέματος τῆς ἐνοριακῆς ὀργανώσεως, ἢ ἐπὶ τοῦ ὁποίου συζητήσις εἶναι ἄκρως ἐνδιαφέρουσα διὰ τὸ Περιοδικόν μας.

ἐξωραϊσμοῦ τοῦ Ναοῦ, συμπλήρωσις τῶν ἐλλείψεών του καὶ ἐν γένει ἐνίσχυσις ἔργων κοινῆς ὠφελείας καὶ πολιτισμοῦ ἐν τῇ περιφερείᾳ. Ἡ ἀνάπτυξις πνευματικῆς ἐν γένει καὶ καλλιτεχνικῆς κινήσεως ἐν τῇ ἐνορίᾳ. Ἡ ὑποβοήθησις πάσης κοινῆς ἢ ἀτομικῆς ἐνεργείας ἀποβλεπούσης εἰς ἀγαθὰς ἀναδείξεις καὶ μορφωτικὰς ἀναπτύξεις.

Ἔργα. Ἔργα αὐτῆς εἰδικώτερον θὰ εἶναι :

Ποικιλότροπος ἐνίσχυσις τοῦ Ναοῦ. Ἔντονος συμμετοχὴ εἰς τὴν λατρείαν. Βαθεῖα μελέτη τῆς Ἀγίας Γραφῆς καὶ τῆς Ἱ. Παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐποβοήθησις τῆς ὀργανώσεως τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων.

Διοργάνωσις Ὁμίλων Νεότητος.

Διοργάνωσις Ἐνώσεων Ἄνδρῶν καὶ Γυναικῶν.

Διοργάνωσις καὶ ἐνίσχυσις Φιλοπτώχου Ταμείου διὰ τὴν ἐξάλειψιν τῆς πτωχείας ἐν τῇ ἐνορίᾳ.

Χορήγησις ὑποτροφιῶν σπουδῶν, ἐπιδομάτων ὑγείας, ἀναπηρίας, γήρατος, χηρείας, εἰς ἀπόρους.

Σύστασις ἢ ἐνίσχυσις σχολείων παντὸς τύπου, ἰδρυμάτων ἀγωγῆς, καὶ τοιούτων περιθάλψεως.

Σύστασις ἢ ἐνίσχυσις ὁμάδων καὶ κέντρων ψυχαγωγίας, ἀθλητισμοῦ, καλλιτεχνίας καὶ ἐπιστημῶν.

Σύστασις Βιβλιοθηκῶν. Ἐκδοσις ἐντύπων. Σειραὶ διαλέξεων καὶ μαθημάτων. Διδακτικὰ θεάματα.

Σύστασις ἢ ἐνίσχυσις παιδικῶν καὶ ἐφηβικῶν κατασκηνώσεων, ὡς καὶ λαϊκῶν ἔξοχῶν.

Ἰδρυσις ἢ ἐνίσχυσις κέντρων ὑγείας.

Σύστασις πρατηρίων ὕλικῶν, συσσιτίων.

Διευκύνουσις τῆς λαϊκῆς στεγάζσεως.

Μέλη. Μέλη τῆς Ὄργανώσεως :

α) Ἐκτακτα, πάντες οἱ ἐν τῇ ἐνορίᾳ διαμένοντες ἄνδρες καὶ γυναῖκες. β) Τακτικά, πάντε οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω δεικνύοντες ζωηρὸν ἐνδιαφέρον καὶ ἐνεργὸν ἀνάμειξιν εἰς τὰ ἐνοριακὰ ἔργα, ἡλικίας ἄνω τῶν 21 ἐτῶν. γ) Δόκιμα, οἱ ἐκ τῆς προηγουμένης παραγράφου, ἡλικίας κάτω τῶν 21 ἐτῶν. δ) Ἀρωγά, πᾶς ὀρθόδοξος χριστιανὸς ἄλλης ἐνορίας ἐπιθυμῶν νὰ προσφέρῃ οἰκονομικὴν ἢ ἠθικὴν ἐνίσχυσιν εἰς τὴν «Ἐνορίαν».

Μέλη τῶν διαφόρων τάξεων θ' ἀπαρτίζουσι τὰς ἐνώσεις, τοὺς ὁμίλους, τὰ κατηχητικὰ σχολεῖα, καὶ τὰς στελεχώσεις

«Πάντοτε χαίρετε, ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε, ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε».

(Α' Θεσσαλ. β, 17)

τοῦ Φιλοπτώχου Ταμείου κλπ. δράσεων καὶ εὐεργετικῶν ἔργων τῆς ἐνορίας. Αἱ διοικήσεις ὅμως τούτων, μόνον ἐκ τῆς τάξεως τῶν τακτικῶν μελῶν δέον ν' ἀπαρτίζονται.

Διοικήσεις. Τὴν Διοίκησιν θ' ἀποτελοῦν τὰ ἐξῆς ὄργανα :

α) Ὁ Γενικὸς Πρόεδρος. Τοιοῦτος θὰ εἶναι ὁ οἰκείος Μητροπολίτης.

β) Ὁ Πρόεδρος. Τοιοῦτος θὰ εἶναι ὁ ἐκάστοτε Προϊστάμενος τῆς Ἐνορίας, ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου διοριζόμενος καὶ ἐκ τῶν ἐφημερίων τοῦ ναοῦ.

γ) Ἡ Συνέλευσις. Ταύτην θ' ἀποτελοῦν τὰ τακτικά μέλη τῆς Ὁργανώσεως.

δ) Τὰ Συμβούλια τῶν Ἐνώσεων Ἀνδρῶν καὶ Γυναικῶν καὶ τῶν Ὁμίλων Νέων καὶ Νεανίδων, καὶ τὰ Συμβούλια ἢ Ἐφορίαί τοῦ Φιλοπτ. Ταμείου, τῶν Κατηχ. Σχολείων κλπ. εὐεργετικῶν ἔργων τῆς Ὁργανώσεως. Ταῦτα εἶναι ἐξαμελῆ ἢ ἐννεαμελῆ, ἄλλα ἐκλεγόμενα ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ σώματος, τὸ ὁποῖον διοικοῦν, καὶ ἄλλα διοριζόμενα ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου, κατὰ πρότασιν τοῦ Προέδρου αὐτῶν, κατὰ τοὺς ἰσχύοντας δι' ἕκαστον κανονισμούς.

ε) Τὸ συντονιστικὸν συμβούλιον. Τοῦτο θ' ἀποτελοῦν ὁ Πρόεδρος καὶ ἀντιπρόσωποι τῶν Ἐνώσεων, τῶν Ὁμίλων καὶ τῶν εὐεργετικῶν ἔργων τῆς ἐνορίας.

στ) Αἱ ἐπιτροπαὶ Τομέων. Ταύτας θ' ἀποτελοῦν ἀνὰ ἓν μέλος τῆς διοικήσεως τῶν Ἐνώσεων, Ὁμίλων καὶ Εὐεργετικῶν ἔργων τῆς ἐνορίας καὶ ἐνεργοῦν τ' ἀποφασιζόμενα εἰς τὴν ἀκτίνα δράσεως τοῦ τομέως των, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐκπροσώπου τῆς διοικήσεως μιᾶς τῶν Ἐνώσεων ἢ ὑποδεικνύουν τὴν λήψιν τῶν καταλλήλων μέτρων.

ζ) Ἡ Ἐλεγκτικὴ Ἐπιτροπὴ. Ταύτην θ' ἀποτελοῦν 5 τακτικά μέλη ἐκλεγόμενα ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως, διὰ τὸν ἔλεγχον τῶν πεπραγμένων ὑπὸ τῶν διαφόρων διοικήσεων.

Ἀρμοδιότητες Διοικήσεως θὰ εἶναι αἱ ἀκόλουθοι :

α) Τοῦ γενικοῦ Προέδρου. Νὰ διορίζη τὸν Πρόεδρον καὶ ὀρισμένας διοικήσεις τῆς Ὁργανώσεως. Νὰ ἐπικυρώνη ἐκλογάς. Νὰ ἐγκρίνη γενικά προγράμματα καὶ ἀποφάσεις. Νὰ δίδῃ γενικὰς κατευθύνσεις.

β) Τοῦ Προέδρου. Νὰ ἐκπροσωπῇ τὴν Ὁργάνωσιν. Νὰ διοικῇ ἐν γένει τὴν Ὁργάνωσιν καὶ νὰ κατευθύνῃ τὰ

«Πάντα δὲ δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε».

(Α' Θεσσαλ. 5,21)

ἔργα τῆς. Νὰ προΐσταται τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτῆς. Νὰ λύη πᾶσαν διαφορὰν μεταξὺ τῶν μελῶν καὶ τῶν διαφόρων ὀργάνων διοικήσεως. Προεδρεύει μὲν κανονικῶς τῆς Συνελεύσεως καὶ τῶν Ἑνώσεων καὶ τῶν Ὁμίλων. Ἐκτάκτως δὲ τῶν ἄλλων ὀργάνων διοικήσεως.

γ) Τῆς Συνελεύσεως. Νὰ ἐγκρίνη τοὺς οικονομικοὺς προϋπολογισμοὺς καὶ ἀπολογισμοὺς. Νὰ ἐγκρίνη τὰ προγράμματα δράσεως. Νὰ ἐκλέγῃ τὰς διοικήσεις τῶν τμημάτων τῆς ἐνορίας, δηλ. Ἑνώσεων καὶ Ὁμίλων αὐτῆς. Νὰ ἐπικυρῶνῃ τὰς ἐλεγκτικὰς πράξεις τῆς ἀρμοδίας ἐπιτροπῆς. Νὰ ἀνακηρύσῃ Μ. Δωρητὰς καὶ Φίλους τῆς ἐνορίας, ἐκ τῶν ἀρωγῶν μελῶν αὐτῆς.

δ) Τῶν Συμβουλιῶν τῶν Τμημάτων. Ν' ἀσχοῦν τὴν ἐπὶ μέρους διοίκησιν καὶ διαχείρισιν αὐτῶν καὶ νὰ ἐκτελοῦν τὰ διάφορα ἔργα τῶν διὰ τὴν προαγωγὴν τοῦ σκοποῦ. Ὁμοίως ἀρμοδιότη-
τας ἔχουν καὶ τὰ Συμβούλια τῶν εὐεργ. ἔργων τῆς ἐνορίας. Πάν-
τως κατὰ τοὺς ἰδιαιτέρους ἐκάστου κανονισμοὺς.

ε) Τὸ Συντονιστικὸν Συμβούλιον θ' ἀσκεῖ τὸν ἀπαραίτητον συντονισμὸν ἔργων καὶ δράσεων κατὰ τὰ ἀποφασιζόμενα ἀρμοδιῶς. Θὰ προετοιμάζῃ καὶ θὰ εἰσηγῆται μέτρα καὶ σχέδια καὶ προγράμματα καὶ κανονισμοὺς, καὶ θὰ ἐξετάζῃ καὶ μελετᾷ παρόμοια εἰδικῶς ὑπὸ τῶν ἐπὶ μέρους διοικήσεων ἐτοιμαζόμενα.

στ) Τῶν Ἐπιτροπῶν Τομέων, ὡς ἀναφέρονται εἰς τὴν σχετικὴν παράγραφον τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.

ζ) Ὁμοίως καὶ τῆς Ἐλεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Οἱ Κανονισμοὶ λειτουργίας τῶν τμημάτων καὶ τῶν εὐεργετικῶν ἔργων, ψηφιζόμενοι ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως τῶν τακτικῶν μελῶν, θὰ ἐγκρίνονται καὶ θὰ ἐπικυροῦνται ὑπὸ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως.

Ἡ Συνέλευσις θὰ καλῆται τακτικῶς κατὰ μῆνα Ἰανουάριον ἐκάστου ἔτους. Ἐκτάκτως ὁποτεδήποτε παραστῆ ἀνάγκη. Τμήματα αὐτῆς θὰ δύνανται νὰ συγκαλοῦνται ἐκτάκτως διὰ ζητήματα ἀφορῶντα εἰδικῶς τὰ μέλη τῶν «τμημάτων», ἅτινα ἀπαρτίζουν.

Πόροι. Πόροι τῆς Ὁργανώσεως θὰ εἶναι :

Ἡ ἐτησία συνδρομὴ τῶν τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων μελῶν, ἐπιλεγομένη κατὰ κατηγορίαν ἀπὸ τὰ ἴδια μέλη ἀπὸ πίνακος πέντε κατηγοριῶν, ὃν καταρτίζει τὸ Συντονιστικὸν Συμβούλιον καὶ ἐγκρίνει ἢ Συνέλευσις.

«Στήχετε καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις ἅς ἐδιδάχθητε».

(Β' Θεσσαλ. 2,15)

Ἡ μηνιαία συνδρομὴ τῶν μετεχόντων εἰς τὰ τμήματα κατὰ τὸν ὡς ἄνω τρόπον γινομένη ἐκ πίνακος, ὃν ἐγκρίνει τὸ Συμβούλιον ἑκάστου τμήματος.

Ἡ μηνιαία ἢ ἔτησία εἰσφορὰ διαφόρων ἐνοριτῶν πρὸς τὰ εὐεργετικά ἔργα τῆς Ὁργανώσεως.

Αἱ διάφοροι εἰσφοραὶ ἢ δωρεαὶ ἐκκλησιαστικά, δημοτικά, δημόσιοι καὶ ἰδιωτικά.

Αἱ ἐκ νομίμων ἐράνων εἰσπράξεις ἢ δίσκων ἐπ' ἐκκλησίας.

Αἱ ἐξ ἐορτῶν ἢ θεαμάτων εἰσπράξεις. Καὶ ἐκ κληροδοσιῶν.

Διάφορα. Ἡ Ὁργάνωσις αὕτη δύναται νὰ ἐπονομάζεται «Ἐνορία». Θὰ δύναται δὲ νὰ συνεργάζεται μὲ παρομοίας οργανώσεις καὶ κινήσεις καὶ μετέχει εἰς κοινὰ αὐτῶν συνέδρια. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰ τμήματα αὐτῆς.

Θὰ ἐορτάξῃ τὴν ἐπέτειον τῆς μνήμης τοῦ Ἁγίου τοῦ Ἐνοριακοῦ ναοῦ. Τὰ δὲ τμήματα αὐτῆς ὡς ἀκολουθῶς: Ἡ Ἐνοσις Ἁνδρῶν κατὰ τὴν Κυριακὴν τῶν Ἁγ. Πάντων. Ἡ Ἐνοσις Γυναικῶν κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Ὑπαπαντῆς. Οἱ Ὅμιλοι Νέων, καὶ Νεανίδων κεχωρισμένως κατὰ τὴν ἑορτὴν ἑνὸς νεαροῦ τὴν ἡλικίαν Ἁγίου καὶ μιᾶς νεάνιδος Ἁγίας, ὀριζομένων ἐν τῷ Καταστατικῷ. Τὰ δὲ εὐεργετικά ἔργα: Τὸ φιλόπρωχον Ταμεῖον τὴν Κυριακὴν τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτου. Τὰ Κατηχητικά Σχολεῖα τὴν Κυριακὴν μετὰ τὰ Χριστούγεννα εἰς τιμὴν τοῦ 12οῦς Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἡ «Ἐνορία» θὰ ἐορτάξῃ ὡσαύτως χάριν τῶν ἐργαζομένων μελῶν αὐτῆς καὶ ἰδίαν ἑορτὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐργάτου, ὡς καὶ τὴν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν χάριν τῶν ἐπιστημόνων καὶ τῶν διανοουμένων, ἐν γένει, μελῶν αὐτῆς.

Ἐκδίδει εἰδικὸν δελτίον κινήσεων τῶν ἔργων τῆς ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐνορικά Χρονικά».

Πρωτοπρ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΥΡΟΥΝΑΚΗΣ

Τὸ Κήρυγμα τοῦ Θείου λόγου ἀποτελεῖ καθῆκον παντὸς Ἐφημερίου. Τοῦτο ρητῶς ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ 58ου Ἀποστολικοῦ Κανόνος, ὁ ὁποῖος ἀπειλεῖ κα θ αί ρ ε σ ι ν κατὰ τοῦ ἀμελοῦντος τὸ θ. Κήρυγμα Πρεσβυτέρου. Ρητῶς ἐπίσης ἀναφέρεται τὸ θ. Κήρυγμα εἰς τὴν Εὐχὴν τῆς χειροτονίας τοῦ Πρεσβυτέρου. Οὐδεὶς λοιπὸν δικαιούται νὰ ἀμελήσῃ αὐτὸ τὸ καθῆκον. Τὰ ὁμιλητικά ὑποδείγματα καὶ σχεδιαγράμματα τοῦ «Ἐφημερίου» ἔχουν σκοπὸν νὰ βοηθήσουν ὄλους, ὅσοι θέλουν καὶ ἠμποροῦν νὰ κάμουν κατὶ εἰς αὐτὸν τὸν τομέα τοῦ ποιμαντικοῦ τῶν ἔργων. Ὅσοι δὲ τίποτε δὲν ἠμποροῦν οἱ ἴδιοι νὰ κάμουν, ἄς φροντίζουν, τοῦλάχιστον, νὰ ἐνθαρρύνουν καὶ νὰ ἐνισχύουν ἐκείνους ποὺ προσφέρονται, μὲ τὴν ἄδειαν τοῦ Ἀρχιερέως, νὰ τοὺς βοηθήσουν εἰς αὐτό, καὶ ἄς προτρέπουν τοὺς ἐνορίτας τῶν νὰ τοὺς παρακολουθοῦν μὲ προθυμίαν καὶ μὲ προσοχὴν.

ΔΙΑ ΤΟΝ Ι. ΑΜΒΩΝΑ

ΚΗΡΥΚΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΑΤΑ

1ον

Εἰς τὴν Κυριακὴν τῆς Πεντηκοστῆς

(13 Ἰουνίου 1954)

«... Τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ Πνεύματος,
ὃ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς
αὐτόν». (Ἰωάν. 7,39).

«Πεντηκοστὴν ἑορτάζομεν καὶ Πνεύματος ἐπιδημίαν καὶ προθεσίαν ἐπαγγελίας καὶ ἐλπίδος συμπλήρωσιν», καὶ αὐτὸν τὸν Κύριον τῆς Δόξης ἀκούομεν προσκαλοῦντα τοὺς «διψῶντας» τὴν σωτηρίαν καὶ ὑπισχνούμενον ἄφθονον τὴν δωρεάν τοῦ «ζῶντος ὕδατος» εἰς τοὺς πιστεύοντας εἰς Αὐτόν (Ἰω. 7, 37—39). Καὶ βλέπομεν τοὺς «ποταμούς», οὓς ὁ Κύριος ὑπεσχέθη, καταρδεύοντας τὴν Ἐκκλησίαν ἀπὸ τῆς λαμπρᾶς καὶ προσκυνητῆς ἐκείνης ἡμέρας, καθ' ἣν οἱ μαθηταὶ «ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό... καὶ ὤφθησαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὡσεὶ πυρός, ἐκάθισέ τε ἐφ' ἓνα ἕκαστον αὐτῶν, καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου» (Πράξ. 2,1-4). Τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τὴν Δωρεάν ὡς προσπαθήσωμεν λοιπὸν σήμερον νὰ σπουδάσωμεν, ὅσον τοῦτο εἶναι δυνατόν εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν.

α'.

Τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἡ ἐνέργεια ἐξεδηλώθη ἐν τῷ κόσμῳ ἀπ' αὐτῆς τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς δημιουργίας: «Πνεῦμα Θεοῦ ἐπέφερετο ἐπάνω τοῦ ὕδατος» (Γενέσ. 1,2), τοῦ καλύπτοντος τὴν ἄμορφον μάζαν τοῦ ἀδιαπλάστου ἔτι πλανήτου μας. «Ζωοποιόν» δὲ καλεῖται τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐν τῷ συμβόλῳ τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως ἡμῶν.

Ὅπως δὲ τῆς πρώτης Δημιουργίας τὸ ἔργον συμπληροῦται διὰ τῆς ἐνεργείας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, οὕτω καὶ τῆς δευτέρας, τῆς Ἀναδημιουργίας, τὸ θαῦμα συντελεῖται πάλιν διὰ τῆς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος δυνάμεως, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τῆς διὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, τῶν θεοπνευστῶν προφητῶν, προετοιμασίας. Τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον εἶναι «τὸ λαλήσαν διὰ τῶν Προφητῶν».

Σαφῶς ὁ Πρόδρομος εἶχε κηρύξει, ὅτι ὁ Χριστὸς θὰ ἐβάπτιζεν «ἐν πνεύματι ἁγίῳ» (Ματθ. 3, 11), σαφέστατα δὲ καὶ ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς ἐδίδαξεν, ὅτι εἶναι ἀπαραίτητον νὰ γεννηθῆ τις «ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος» (Ἰω. 3,5) ἵνα ἔχη μέρος μετ' Αὐτοῦ.

Τὸν «Παράκλητον», τέλος, «τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐκπορεύεται» ὑπεσχέθη νὰ στείλῃ εἰς τοὺς μαθητὰς Του ὁ Κύριος, ἵνα καθοδηγήσῃ αὐτοὺς «εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν» καὶ «ὑπομνήσῃ πάντα ὅσα» εἶπεν Ἐκεῖνος καὶ «ἐλέγξῃ τὸν κόσμον»

«Πιστὸς δὲ ἐστὶν ὁ Κύριος, ὅς στηρίξει ὑμᾶς καὶ φυλάξει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ». (Β' Θεσσαλ. 2,3)

περί ἁμαρτίας καὶ περί δικαιοσύνης καὶ περί κρίσεως» (Αὐτόθ. 14, 15, 17, 26, 16, 12-15. Πράξ. 1, 8).

Ἴνα στείλῃ τὸν «Παράκλητον», ἔπρεπε «νὰ ἀπέλθῃ» ὁ Κύριος, ὡς ὁ ἴδιος εἶπεν (Αὐτόθι) ἀπέστειλε δὲ τοῦτον «ἵνα μένῃ μεθ' ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα» (Αὐτόθ. 14, 16-17), αἰωνίως ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ δρῶν.

β'.

Τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ δρᾷ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ ἐνεργεῖ ἐφ' ἐνὸς ἐκάστου τῶν πιστῶν ἰδιαιτέρως τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας.

Τῶν Εὐαγγελιστῶν καὶ τῶν Ἀποστόλων αἱ Γραφαὶ εἶναι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἔργον, ὅπερ «ὑπέμνησεν» ὄντως πάντα ὅσα εἶπεν ὁ Χριστός. Τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων οἱ Ὅροι καὶ οἱ Κανόνες, δι' ὧν τὸ θεῖον θέλημα ἐγκύρως ἐρμηνεύεται, εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς τοῦ Ἁγ. Πνεύματος καθοδηγήσεως «εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν».

Τῶν ἱερῶν Μυστηρίων ἡ τελεσιουργία εἶναι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἡ αἰσθητὴ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ παρουσία καὶ τὸ αἰσθητότερον μέσον τῆς ἐπὶ τῶν πιστῶν ἐπενεργείας τῆς θείας Αὐτοῦ δωρεᾶς.

Ἡ μυστικὴ φωνὴ ἡ κράζουσα εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἐκάστης ἀνθρωπίνης ψυχῆς, κατὰ τὸν Ἁπ. Παῦλον, καλοῦσα εἰς μετάνοιαν καὶ ὑπομιμνήσκουσα τὴν υἰοθεσίαν (Ρωμ. 8, 16), εἶναι τοῦ Ἁγ. Πνεύματος ἡ φωνή.

Ἡ δρόσος, ἥτις θωπεύει τὴν ψυχὴν, παρέχουσα τῆς συγγνώμης τὴν πληροφάνειαν, εἶναι τοῦ Ἁγ. Πνεύματος ἡ χάρις, ἡ ἀναγεννώσα τὰς ψυχὰς ἡμῶν. Ἡ ἐνίσχυσις, ἣν ὁ πιστὸς αἰσθάνεται ἐν τῷ ἀγῶνι κατὰ τῆς κακίας, εἶναι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἡ δικαιούσα δύναμις ἡ ἐπίδρασις, ἣν οἱ τοῦ Χριστοῦ ἄνθρωποι ἀσκοῦσιν ἐπὶ τοῦ κόσμου, εἶναι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἡ ἀγιάζουσα χάρις. Τὰ δὲ ἔργα τῆς ἀρετῆς καὶ τὰ κατορθώματα τῶν ἁγίων, εἶναι τῆς χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ὁ «καρπός», ἐκδηλούμενος ὡς «ἀγάπη, χαρὰ, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθὴσύνη, πίστις, πραότης, ἐγκράτεια» (Γαλάτ. 5, 22-23, πρβλ. Ἐφεσ. 5, 9).

Ἡ νίκη τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τοῦ κόσμου, ἡ ἐκ τῶν ποταμῶν τοῦ αἵματος τοῦ μαρτυρίου βλαστήσασα, εἶναι τῆς δυνάμεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ οἰκοῦντος καὶ δρῶντος ἡ τρανωτάτη ἀπόδειξις.

«Καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς, ἀγαπητοί, ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος» (Β' Κορ. 7) «ἀποθώμεθα τὰ ἔργα τοῦ σκότους καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ὄπλα τοῦ φωτός» (Ρωμ. 13, 12), βέβαιοι ὄντες περὶ τῆς νίκης, ἣν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον χορηγεῖ. Ἡ ἐλαχίστη ἀπροθυμία ἐν τῷ ἀγῶνι τῆς εὐσεβείας καὶ τῆς ἀρετῆς καὶ ἡ κατάχρησις τῆς δωρεᾶς τοῦ Θεοῦ, εἶναι «βλασφημία» κατὰ τοῦ Ἁγ. Πνεύματος βαρυτάτη, ἥτις «οὐκ' ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις οὔτε ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι» (Μαρκ. 3, 28).

ΕΜΜ.

«Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ κοπιῶμεν καὶ ὀνειδιζόμεθα, ὅτι ἠλπικαμεν ἐπὶ Θεῷ ζῶντι, ὃς ἐστὶ σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων, μάλιστα πιστῶν».

(Α' Τιμοθ. 4, 10)

2ον

Εἰς τὴν Α' Κυρ. τοῦ Ματθαίου, (Ἁγ. Πάντων)
(20 Ἰουνίου 1954)

«...Καθίσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους
κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ»
(Ματθ. 19, 28)

Ἴδου τῶν δωρεῶν τοῦ Παναγ. Πνεύματος καὶ τῶν ἀγώνων τῆς ἐπιγεῖου Ἐκκλησίας οἱ καρποὶ: «Νέφος» ὀλόκληρον ἡρώων τῆς Πίστεως καὶ τῆς Ἀγάπης προβάλλεται σήμερον ἐνώπιον ἡμῶν, ἀνθρώπων δ.λ.ν., οἵτινες, διὰ τῆς Πίστεως τελειωθέντες καὶ τὴν Ἀγάπην τηρήσαντες ἐπραγματοποίησαν ἐν ἑαυτοῖς, τὸν σκοπὸν τῆς ὑπάρξεώς των. Τὴν ἑορτὴν τῶν Ἁγ. Πάντων ἀγούσα σήμερον ἡ Ἐκκλησία, κλείει δι' αὐτῆς τὴν ὅλην περίοδον τῶν κινητῶν ἑορτῶν (Τριφιδίου—Πεντηκοσταρίου), δι' ὧν, ἐπαιδαγωγῆσεν ἡμᾶς, ἀναπαραστήσασα τὸ μέγα τῆς Θείας Οἰκονομίας μυστήριον. Οἱ ἀπόγονοι τῶν διὰ τὴν παρακοὴν ἐξωσθέντων ἐκ τοῦ Παραδείσου πρωτοπλάστων ἀπολαύουσι σήμερον τῆς θείας μακαριότητος ἐν οὐρανοῖς διὰ τὴν «μέχρι θανάτου» ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ. Ἡ ἁμαρτία, ἣν ἐνεδύθη ὁμοῦ μετὰ τοῦ «δερματίνου χιτῶνος» ὁ Ἀδάμ, ἀποκαθαρθεῖσα διὰ τοῦ Αἵματος τῆς Σταυρικής Θυσίας, ὑπεχώρησεν εἰς τὸν «φωτεινὸν χιτῶνα» τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. Τὴν ἀξίαν, εἰς ἣν δύνανται νὰ φθάσωσιν οἱ οὕτω καθαροὶ γενόμενοι, ταύτην μαρτυροῦσιν οἱ προμνημονευθέντες λόγοι τοῦ Σωτῆρος.

α'.

«...Καθίσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους». Ἴδου μέχρι ποίου ὕψους ἀναβιβάζει ὁ Σωτὴρ τοὺς «ἀκολουθήσαντας» Αὐτόν: Σύνοδροι τοῦ Χριστοῦ, συμμετοχοὶ τῆς ἀρχοῦ χαρᾶς καὶ μακαριότητος, κο.νωνοὶ τῆς ἀνεκφράστου θείας δόξης!

Τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν Ἁγίων οὐδεμία γλῶσσα ἀνθρώπου δύναται νὰ ἐρμηνεύσῃ, διότι καὶ οὐδεὶς ἀνθρώπινος νοῦς δύναται νὰ συλλάβῃ, ἐφ' ὅσον εὐρίσκεται περιορισμένος εἰς τὸν πεπερασμένον τοῦτον κόσμον (Β' Κορ. 12, 2-5). Σήμερον βλέπομεν τὴν θεῖαν μακαριότητα «δι' ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι» (Α' Κορ. 13, 12) καὶ ἔχομεν ἀμυδρὰν περὶ αὐτῆς πληροφορίαν ἐκ τῆς γαλήνης καὶ τῆς χαρᾶς ἐκείνης, ἣν αἰσθανόμεθα ἐν τῇ ἐνασκήσει τοῦ καθήκοντος καὶ ἐν τῇ κατὰ τὴν προσευχὴν μετὰ τοῦ Θεοῦ κοινωνίᾳ.

Ὅταν αἰσθανόμεθα ἡμᾶς αὐτοὺς «ἐκτὸς τοῦ κόσμου», ἀνωτέρους τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν πειρασμῶν τῆς ζωῆς, προγευόμεθα τῆς νίκης ἐκείνης, ἣν ὑπεσχέθη ὁ Κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν Αὐτόν καὶ ἣς ἀπολαύουσι οἱ Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ.

Οἱ Ἅγιοι ἀποτελοῦσι τὴν ἐν Οὐρανοῖς, τὴν ἀόρατον, τὴν Θριαμβεύουσαν Ἐκκλησίαν, μετὰ τῶν Ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ. Μετέχοντες σήμερον ἐν μέρει τῆς δόξης τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀναμέ-

«Κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν
Χριστὸν Ἰησοῦν».
(Ἐβρ. 3, 1)

νοισι τὴν μεγάλην ἡμέραν τοῦ Κυρίου. Τότε πάντες οἱ εἰς Αὐτὸν πιστεύσαντες καὶ κατὰ τὸ θέλημα Αὐτοῦ ζήσαντες θά συναπολαύσωσι πλήρως τῆς αἰωνίου «χαρᾶς» καὶ «βασιλείας» Αὐτοῦ.

Τῶν Ἁγίων τοῦ Θεοῦ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα ἐξεδηλώθη ποικιλοτρόπως, καὶ κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐπὶ γῆς διαμονῆς αὐτῶν καὶ μετὰ θάνατον, καὶ ἐκδηλοῦται ἔτι καὶ σήμερον, ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας. «Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις Αὐτοῦ!» (Ψαλμ. 7, 36).

Ἡ πρὸς τοὺς Ἁγίους τιμὴ καὶ προσκύνησις, διαφέρουσα οὐσιωδῶς τῆς πρὸς τὸν Θεὸν λατρευτικῆς προσκυνήσεως εἶναι καὶ πρέπουσα καὶ ὠφέλιμος. Δίκαιον εἶναι νὰ τιμῶνται ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων οἱ τιμηθέντες ἤδη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ διδασκαλίας πολλῆς γίνεται πρόξενος ἢ τοιαύτη τῶν ἁγίων τιμῆ, παρορμῶσα πρὸς μίμησιν τῶν κατορθωμάτων αὐτῶν (Ἐβρ. 12, 1-2).

β'.

«...Κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλάς τοῦ Ἰσραήλ». Σημεῖον καὶ τοῦτο τῆς μεγάλης ἀξίας καὶ τιμῆς, ἧς ἀξιοῦνται «οἱ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωποι». Ἄλλὰ καὶ φυσικόν, ὡς εἰπωμεν, ἀποτέλεσμα τῆς ἀξίας αὐτῶν καὶ τῆς τιμῆς. Ἡ δόξα τῶν Ἁγίων μαρτυρεῖ τὸ δυνατόν τῆς ἐπιτυχίας τοῦ περὶ τελειώσεως ἀγῶνος. Τὸ παράδειγμα τῶν ἀγῶνων τῶν ἐλέγχει τὴν ραθυμίαν τῶν ἀμελούντων τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας. Αἱ θυσίαι τῶν καθιστῶσιν ἀναπολογήτους τοὺς προβάλλοντας ὡς δικαιολογίαν τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν. Ὁ θρῆναμος τῆς Ἐκκλησίας θά εἶναι πηγὴ τύψων καὶ στενοχωριῶν, διὰ τοὺς ἐκτὸς Αὐτῆς εὐρισκομένους, εἴτε διότι οὐδόλως προσήλθον εἰς τὴν στρατείαν αὐτῆς ἐπὶ τῆς γῆς, εἴτε διότι ἐγκατέλιπον τὸν ἀγῶνα κατ' αὐτὴν.

Οἱ μᾶλλον ἐν τῷ κόσμῳ προνομιούχοι, ὡς ἦσαν αἱ «δώδεκα φυλαὶ τοῦ Ἰσραήλ», ἀποδεικνύονται κατώτεροι τῶν Ἁγίων τοῦ Θεοῦ, τῶν «μισουμένων» ὑπὸ τοῦ κόσμου, καὶ ἔχουσι ἀπόλυτον ἀνάγκην τῆς ἐπεικειᾶς τῶν, ὡς ἔχει ὁ κρινόμενος ἀνάγκην τῆς ἐπεικειᾶς τοῦ κριτοῦ.

Ἰδοὺ διατὶ καὶ πρὸς τοὺς Ἁγίους καταφεύγομεν ζητοῦντες τὰς πρεσβείας αὐτῶν καὶ τὰς ἰκεσίας ὑπὲρ ἡμῶν, ὅσονδήποτε ἰσχυροὶ καὶ ἂν νομιζώμεθα εἰς τὸν κόσμον, ὅσονδήποτε ἐπίσημοι, ὅσονδήποτε ἐνάρετοι.

Ἀνέκαθεν ἡ Ἐκκλησία ἐτίμησε τοὺς Ἁγίους καὶ εἶναι σύμφωνος ἡ τιμὴ αὐτῆ καὶ πρὸς τῆς Ἁγ. Γραφῆς τὸ πνεῦμα, ἐφ' ὅσον τηρεῖται ὁ ὅρος τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, καθ' ὃν ἡ τιμὴ αὐτῆ εἶναι «σχετικὴ» καὶ «οὐ λατρευτικὴ», δικαίως δὲ καὶ τὰ ἅγια λείψανα καὶ αἱ ἱεραὶ εἰκόνες τῶν Ἁγίων τιμῶνται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, διότι ταῦτα ὑπενθυμίζουσιν ἡμῖν τὰ ἱερὰ πρόσωπα, πρὸς ἃ σχετίζονται, καὶ ἡ τιμὴ τούτων ἐπὶ τὰ ἱερὰ ταῦτα πρόσωπα «διαβαίνει».

Τιμῶντες σήμερον πάντων ὁμοῦ τῶν Ἁγίων τοῦ Θεοῦ τὴν ὀλόφωτον μνήμην καὶ πρὸς τὴν ἐν οὐρανοῖς Θριαμβεύουσαν Ἐκκλησίαν τὰς σκέψεις ἀνυψοῦντες, ὡς προσπαθήσωμεν νὰ γίνω-

«Βλέπετε, ἀδελφοί, μὴ ποτε ἔσται ἐν ὑμῖν καρδία κωνηρὰ ἀπιστίας ἐν τῇ ἀπιστήνῃ ἀπὸ Θεοῦ ζῶντος...» (Ἐβρ. 3,12)

μεν ἄξιοι, ὡς ἐκεῖνοι, τοῦ προορισμοῦ, δι' ὃν ὁ Κύριος ἔπλασεν ἡμᾶς καθαιρόντες μὲν ἐν τῷ Αἵματι τοῦ Χριστοῦ τὴν ἁμαυρωθεῖσαν ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας «εἰκόνα» τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὴν «ὁμοίωσιν» δὲ τοῦ Οὐρανοῦ Πατρὸς διὰ τῆς τηρήσεως τῆς Ἀγάπης διαρκῶς ἀποβλέποντες, κατὰ τὸ «Ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι, ὡσπερ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς Οὐρανοῖς τέλειός ἐστι» (Ματθ. 5, 48).

ΕΜΜ.

3ον

Εἰς τὴν Β' Κυριακὴν τοῦ Ματθαίου

(27 Ἰουνίου 1954)

«Οἱ δὲ εὐθὺς ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ»
(Ματθ. 4, 20)

Μὲ τὰ δίκτυα καὶ μὲ τὰ πλοῖα τοῦς κατεγίνοντο οἱ δύο ἀδελφοί, ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἀνδρέας. Δὲν γνωρίζουν ἀκόμη τὸν Ἰησοῦν. Ἀλλὰ ἦλθεν ἡ ὥρα νὰ Τὸν γνωρίσουν ἐπὶ τέλους. Τώρα διὰ πρώτην φοράν παρουσιάζεται μπροστά τους στὰ ἴσχυα ἀκρογιάλια τῆς Τιβεριάδος. Καὶ τοὺς ἀπευθύνει τὴν μεγάλην, τὴν ιστορικὴν ἐκείνην πρόσκλησιν. «Δεῦτε ὀπίσω μου καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἁλιεῖς ἀνθρώπων!»

α.'

Περίεργη, βέβαια, ἡ πρόσκλησις αὐτή. Δὲν ἀπευθύνεται ὁ Χριστὸς σὲ σοφοὺς, σὲ ἐπιστήμονας, σὲ πλουσίους, σὲ ἀνθρώπους μὲ θέσεις καὶ ἀξιώματα, διὰ νὰ τοὺς κάμῃ συνεργάτας Του εἰς τὸ μεγάλο ἔργον τοῦ κηρύγματος τοῦ Εὐαγγελίου. Ἀπευθύνεται σὲ πτωχοὺς ψαράδες τῆς Γαλιλαίας. Ἀλλὰ ἀκόμη πῶς περίεργη ἡ ἀπάντησις, τὴν ὁποῖαν δίδουν οἱ ψαράδες αὐτοί, ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἀνδρέας πρῶτα, ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ Ἰωάννης ἀργότερα. «Οἱ δὲ ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν Αὐτῷ». Ἀφήνουν κατὰ μέρος καὶ ἔργασίαν καὶ περιουσίαν καὶ τὸ σπίτι τους καὶ ἀκολουθοῦν τὸν Ἰησοῦν. Νοιώθουν ἀπὸ τὴν πρώτην στιγμήν, ὅτι τοὺς καλεῖ ὁ Θεὸς σὲ ἕνα ἔργον θεῖον, σὲ ἕνα ἔργον, εἰς τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ ἀφιερῶσουν τὸν ἑαυτὸν τους. Καὶ ἀκολουθοῦν πράγματι τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.

β.'

Πόσα διδάγματα, ἀλήθεια, μᾶς δίδει ἡ προθυμία αὐτῆ τῶν Ἀποστόλων! Καὶ ἡμεῖς καταγινόμεθα συνήθως μὲ τις βιωτικὴς μας ἀσχολίαις. Μπλέκομε πολλές φορές καὶ ἡμεῖς εἰς τὰ δίκτυα τῆς ἁμαρτίας, εἰς τὸ ψάρεμα τῶν διαφόρων παθῶν. Καὶ εἴμεθα τόσο βυθισμένοι εἰς τὰ φθαρτὰ τοῦ κόσμου τούτου, ὥστε πολὺ ὀλίγες φορές ἀκούομεν τὴν φωνὴν τοῦ Κυρίου, ποῦ μᾶς λέγει: «Δεῦτε ὀπίσω Μου». Ἀκολουθήσατέ Με καὶ «εὐρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν». Καὶ ἡμεῖς, διὰ νὰ ἀκολουθήσωμεν τὸν Χριστόν, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐγκαταλείψωμεν τὸ ἐπάγγελμά μας, ὅπως ἐγκατέλειψαν οἱ Ἀπόστολοι τὰ δίκτυα, οὔτε τὰ σπίτια μας, οὔτε τὴν πατρίδα μας, διὰ νὰ ἐξασκήσωμεν τὸ ἱεραποστολικὸν ἔργον ἐκεῖ.

«Ἀλλὰ παρακαλεῖτε ἑαυτοὺς καθ' ἐκάστην ἡμέραν μέχρι οὗ τὸ σῆμα σρον καλεῖται...»
(Ἐβρ. 3,13)

νων. Δι' ἡμᾶς εἶναι ἀρκετὸν νὰ ἐγκαταλείψωμε τὰ ἐλαττώματά μας, τὰ πάθη μας, ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα μᾶς κρατοῦν μακριὰ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν, μακριὰ ἀπὸ τὸν Θεόν. Σὲ μιὰ τέτοια προσπάθειά του ὁ Χριστιανὸς εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴν ἔχη τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Θεοῦ, ὁ Ὅποιος «θέλει πάντας σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν» καὶ ὁ Ὅποιος δὲν παύει, δι' αὐτὸ κυρίως, νὰ καλῆ τὸν κάθε Χριστιανὸν νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ.

«Δεῦτε ὀπίσω μου». Ὅσοι εἶχαν τὴν εὐτυχίαν νὰ τὴν ἀκούσουν τὴν φωνὴν αὐτὴν, ἄς βαδίσουν σταθερὰ τὸν δρόμον τὸν φωτεινὸν τῆς πίστεως. Ὅσοι δὲν ἤκουσαν μέχρι σήμερον τὴν φωνὴν τοῦ Κυρίου, ἄς τὴν ἀκούσουν, ἄς δεχθοῦν τὴν τιμητικὴν πρόσκλησιν διὰ νὰ ἀκολουθήσουν τὸν Σωτῆρα Χριστόν. Νὰ ἐγκαταλείψουν «πλοῖα καὶ δίκτυα» τῆς ἀμαρτίας διὰ νὰ λάβουν ἀντὶ τῶν φθαρτῶν τὰ ἀφθάρτα, ἀντὶ τῶν ἐπιγείων τὰ οὐράνια.

ΓΕΩΡΓ. ΣΩΤΗΡΙΟΥ

Ἱεροκήρυξ τῆς Ἀπ. Διακονίας
παρὰ τῆ Ἱ. Μητροπόλει Μυτιλήνης

ΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ

Ο ΙΕΡΟΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Καὶ ἐὰν μόνον τὸν Χρυσόστομον ἐγέννα ὁ τέταρτος αἰὼν τῆς ζωῆς τοῦ Χριστιανισμοῦ, τοῦτο θὰ ἦτο ἀρκετὸν νὰ χαρίσῃ εἰς ἡμᾶς τὸ δικαίωμα νὰ ὀνομάζωμεν αὐτὸν χρυσοῦν αἰῶνα. Διότι, ὄντως ἀληθῆς χρυσὸς ρέει ἐκ τοῦ χρυσοῦ τὴν γλῶσσαν Ἰωάννου: Περισπούδαστα διδάγματα δι' ὅλας τὰς μορφὰς τῆς χριστιανικῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου. Ὅλα δὲ αὐτά, ὡς ἐκ τινος ἰσχυροῦ πίδακος, ἀναπηδοῦν ζωηρῶς ἐκ τῆς καρδίας τοῦ Χρυσορρήμονος, ὡς μελίρρυτα ρήματα αἰωνίου ζωῆς.

Ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος, ὡς ἱεροκήρυξ καὶ ἀρχιεπίσκοπος, ἄφισε τοὺς πλοκάμους τῆς ἀγάπης καὶ πνευματικότητός του νὰ περιπτύξουν εἰς ἓνα πανανθρώπινον ἐναγκαλισμὸν ὅλας τὰς ψυχικὰς διαστάσεις τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς του. Καὶ σήμερον, ὄχι ὀλίγοι, αἰσθάνονται τὴν θαλπωρὴν τῆς ἀνοικτῆς αὐτῆς ἀγάλης καὶ πλησιάζουν τὴν πορφύραν τῆς πνευματικῆς του μεγαλωσύνης καὶ ζητοῦν νὰ κοινωνήσουν ἐκ τοῦ ποτηρίου τῆς ὀρθοδόξου πίστεώς του, τὸ λυτρωτικὸν νέκταρ τοῦ Ἀπειροῦ καὶ τῆς Αἰωνιότητος.

Ὁ Χρυσόστομος θὰ ἀποτελῆ τὸ σύμβολον τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ φιλοσοφικοῦ βήθους πρὸς ὅλας τὰς κατευθύνσεις τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς. Θὰ μένῃ ὁ αἰώνιος θεματοφύλαξ τῆς ὀρθοδόξου καθολικῆς πίστεως· ὁ τιτάν τῆς θεολογικῆς ἐκφράσεως, τῆς ἐγκαρτερήσεως, ἀνοχῆς καὶ ὑπομονητικότητος.

Ὅμως εἶναι καὶ ὁ κεραυνὸς τοῦ Θεοῦ ἐναντίον τοῦ κακοῦ, ὅφ' οἵανδῆποτε μορφήν συναντᾶται τοῦτο ἐν τῇ ζωῇ: ἀπὸ τὴν

«... Ἴνα μὴ σκληρυνθῆ τις ἐξ ὑμῶν ἀπάτη τῆς ἀμαρτίας...»
(Ἐβρ. 3,13)

ἀπομεμακρυσμένην πτωχικήν καλύβην μέχρι τῆς ἀνιέρου ὑπερφανείας καὶ τῆς κτηνώδους ζωῆς μερικῶν Ἀρχόντων.

Εἰς ὥρας θλίψεων καὶ διωγμῶν, ἐπανεπαύετο παρὰ τὴν δροσερὰν πηγὴν τῆς Ἁγ. Γραφῆς καὶ εἰς τὴν ἀπέραντον ἀγκάλην τῆς Ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Πλήρης πνευματικῶν θησαυρῶν ἢ προσωπικότης τοῦ Πατρός, προσελκύει τὰ βλήματα καὶ τὴν προσοχὴν παντὸς πνευματικοῦ ἀνθρώπου. Ἀληθῶς, ἡ ἀνθρωπίνη καρδιά, εὐρίσκει πλησίον του τὸν ἰδανικὸν ὁδηγόν, τὸν μοναδικὸν θεραπευτὴν, τὸν ἀναντικατάστατον πνευματικὸν καὶ τὸν ἄφθαστον πατρικὸν σύμβουλον καὶ παρηγορητὴν. Ἰδιαιτέρως ἡ νεότης, τὰ προβλήματα καὶ τὰ παραπατήματά της, ὁ πόνος της καὶ οἱ ἠφαιστειώδεις ἀναβρασμοὶ της δονοῦν τὴν συμπονετικὴν ψυχὴν καὶ τὰς βαθυτέρας συναισθηματικὰς χορδὰς τοῦ ὑποδειγματικοῦ Ποιμενάρχου, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν περιφῆμων καὶ βαθυστοχάστων ἐπιστολῶν του καὶ τινων ὁμιλιῶν. Ἡ νίκη δὲ εἰς τὴν κονίστραν τῆς ζωῆς καὶ τῆς πνευματικῆς ἀμαρτοδρομίας, ἡ ὁποία θὰ τοὺς ἀναβιβάσῃ εἰς τοὺς φωτεινοὺς γαλαξίας τῆς λυτρώσεως, χαρίζεται μόνον εἰς τοὺς πιστοὺς νέους. Καὶ ἡ δύναμις τῆς πίστεως ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι πηγάζει ἐκ τοῦ πραγματικοῦ Χριστιανισμοῦ, ὡς βιώματος καὶ οὐχὶ μόνον ὡς θεωρητικοῦ τινος συστήματος.

Εἰς τὰ βάθη τῶν ψυχῶν μας, μελίρρυτε ρῆτορ, ἡ μορφὴ σου ἀκτινοβολεῖ. Ἡ λάμψις της μᾶς ἀφίνει ρίγη ἱερά. Σκεπτόμεθα τὸ καθῆκον τῆς μιμήσεως, ἀν καὶ εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι δεν θὰ προσεγγίσωμεν οὐδέποτε τὴν ἀγιότητά σου. Ἦδη ἐκάμαμεν τὰ πρῶτα βήματα. Θὰ ἀκολουθήσωμεν τὰ ἰδικά σου, ὁδοίποροι καὶ ἡμεῖς καὶ ἀγωνισαί τοῦ καλοῦ ἀγῶνος. Κοινωνοῦντες ἐκ τοῦ ὀρθοδόξου ἐκκλησιαστικοῦ φρονήματος καὶ τοῦ βαθέος πνευματικοῦ στοχασμοῦ σου, θὰ ριφθῶμεν εἰς τὸν ἀγῶνα. Σὲ παρακαλοῦμεν ὅμως, πρέσβευε τῷ Κυρίῳ, ἵνα ἀποκτήσωμεν τὴν δύναμιν νὰ ἐπαναλαμβάνωμεν εἰς πάσας τὰς στιγμὰς τοῦ βίου μας τὸ κύκνειον ἄσμα σου: «Δόξα τῷ Θεῷ, πάντων ἕνεκα».

ΔΗΜ. Χ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ φ.θ.

ΠΑΠΑ-ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΖΟΥΓΛΟΥΔΑΚΗΣ ΠΡΩΤΟΣΥΓΚΕΛΛΟΣ

«Πάνδεινα δεινὰ» ὑπέφερε κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν ὁ ἀπόγονος τοῦ μυθικοῦ προσώπου Κύδωνος, ὁ ἐκ Κυδωνίας τῆς Κρήτης κληρικὸς **Παπα-Γρηγόριος ὁ Ζουγλουδάκης**. Ἐγνώρισε καλῶς «τὸ δούλειον ἡμῶν», εἶδε, κατὰ τὸν Μάϊον τοῦ 1821, τὴν ἐπανάστασιν τῆς ἰδιαιτέρας πατρίδος του, τὸν ἀπαγχονισμόν, εἰς τὰ Χανιά, τοῦ ἐπισκόπου Κισιάμου **Μελχισεδέκ**, τὴν ὑπὸ τοῦ τούρκου Ταμπουρατζῆ σφαγὴν τῶν χριστιανῶν, τὸν φόνον αὐτοῦ, τὸ κλείσιμον, ὑπὸ τῶν ὀθωμανῶν, τῶν

«... Μέτοχοι γὰρ γεγονάμεν τοῦ Χριστοῦ, ἐάν περ τὴν ἀρχὴν τῆς υποστάσεως μέχρι τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν».
(Ἑβρ. 3,14)

πυλῶν τοῦ φρουρίου Κυδωνίας, καὶ τὸ μακελλεῖο (15ῃ Ἰουνίου 1821) τετρακοσίων (ἀριθ. 400) χριστιανῶν. Ἀντίκρουσε προσέτι τὸν σφαγιασμὸν τῶν συγγενῶν του, τῆς οἰκογενείας του, τὴν διὰ στόματος μαχαίρας ἐξόντωνσιν, καὶ αὐτῶν τῶν προσφιλῶν γονέων του, τὴν ἄδικον σφαγὴν. Διαφυγὼν τὸ γιαταγάρι τῶν ἀπίστων, καὶ φεύγων τὰς ἀπεριγράπτους θηριωδίας αὐτῶν, ἦλθεν εἰς τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα, ὡς Κρής κληρικὸς ἀγωνιστής, καὶ ἐπολέμησε μὲ ζῆλον καὶ ἐνθουσιασμόν, ἐπὶ ἔτη, ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῶν ἐθνικῶν ὀπλαρχηγῶν.

Ὁ πρῶτος πρόεδρος τῆς ἐν Καλτεζαῖς συγκροτηθείσης Πελοποννησιακῆς Γερουσίας, ὁ μανιάτης Πέτρος Μαυρομιχάλης (ἔτ. 1765 - 1848) γράφει διὰ τὸν Παπα-Γρηγόριον τὰ ἑξῆς. Ὅλοι οἱ μανιάται καπετανεοὶ βεβαιοῦν καὶ ὑπογράφουν διὰ τὸν Παπα-Ζουγλουδάκη τὰ ἐπόμενα :

Πιστοποιοῦμεν

ὅτι ὁ **Παπα-Γρηγόριος Ζουγλουδάκης** Κρής, ἐκ τῆς πόλεως Κυδωνίας⁽¹⁾ (= Χανιά) ὑποφέρει πάνδεινα δεινὰ εἰς τοὺς διαφόρους τῆς πατρίδος του Κρήτης πολέμους, ἐγκατέλειπε θύματα τῆς θηριωδίας τῶν ἀγρίων Ὀθωμανῶν τοὺς γονεῖς του, ἀπώλεσας συγχρόνως τὴν κινητὴν καὶ ἀκίνητον περιουσίαν του, διασωθεὶς δὲ ὡς ἐκ θαύματος ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν ἀπίστων Τούρκων, καὶ ἔλθων εἰς τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα, συμέθεξε μὲ ζῆλον καὶ ἐνθουσιασμόν εἰς διαφόρους κατὰ τὴν **Πελοπόννησον** καὶ **Στερεὰν Ἑλλάδα** πολέμους κατὰ τῶν Τούρκων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 31ην Μαρτίου 1846

Πέτ. Μαυρομιχάλης⁽²⁾

Παν. Γιατρόκος⁽³⁾

Δ. Τζιγγουράκης⁽⁴⁾

Ἰωάν. Γρηγοράκης

Ἴσον ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ

Γύθειον τῇ 20 ἠβρίου 1846

Ὁ Δήμαρχος Γυθείου

Ν. Μελισσοργός

1. Μέχρι τοῦ 1824, ὅποτε ἔφυγεν ἐκ Κρήτης, δὲν εἶχεν ἐπικρατήσει τὸ παρεφθαρμένον ὄνομα *Χανιά*, τῆς ἀρχαίας καὶ ἱστορικῆς πόλεως, τῆς *Κυδωνίας*.

2. Ἡ *Πετρόμπεης* (1765 - 1848), υἱὸς πρωτότοκος τοῦ Ἠλίου Μαυρομιχάλη.

3. Ἐλαβε τὸ ἐπώνυμον ἢ οἰκογένεια ἐκ τῆς ἐξασκήσεως τῆς πρακτικῆς ἱατρικῆς καὶ τῆς μεταδόσεως τῶν γνώσεων ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν.

4. Υἱὸς τοῦ Τσιγκουρίου Γρηγοράκη. Τὸ παρὸν πιστοποιητικὸν

Τὴν σύντομον, λακωνικὴν τῶν Μανιατῶν ὄπλαρχηγῶν βεβαίωσιν, συμπληροῖ ἡ ἐπομένη ἐκτενής, καὶ περισσότερον λεπτομερὴς πιστοποιήσις. Γράφουν οἱ Κρηῖτες καπετανεοὶ διὰ τὸν Κρηῖτα κληρικόν, συναγωνιστὴν των τὰ ἐξῆς :

Ἐν ὀνόματι τῆς Ἀληθείας.

Πιστοποιεῖται, ὅτι ὁ συμπολίτης μας **Παπα-Γρηγόριος Ζουγλουδάκης** Κρής, ἐκ τῆς πόλεως Κυδωνίας (Χανίων), ἐγκαταλιπὼν ὅλην τὴν πατρικὴν κινητὴν καὶ ἀκίνητον περιουσίαν του, ἐντὸς τοῦ ῥηθέντος φρουρίου, καὶ προσφυγῶν μετὰ τῆς μητρὸς του εἰς τὴν ἐκτὸς τῆς εἰρημένης πόλεως πάνσεπτον **Μονὴν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου**, ὑπέφερε τὰ πάνδεινα κακὰ ἀπ' αὐτὰς τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς δικαίας κατὰ τῶν τυράννων ἐπαναστάσεώς μας, καθότι ἐνῶ ὄρμησαν οἱ αἰμοβόροι Ὀθωμανοὶ ἐξῶθεν τῶν φωλεῶν των ὡς τίγρεις, ἐφόνευσαν κατὰ πρῶτον εἰς τὴν ῥηθεῖσαν Μονὴν (τῶν καλογραιῶν) τὴν μητέρα του, με τοὺς ἐκεῖ συγγενεῖς του, καὶ λοιποὺς χριστιανούς, κατασπαράξαντές τους με τὸν θηριωδέστερον τρόπον, καὶ μόλις διεφυλάχθη μόνος ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος, ὡς ἐκ θαύματος, καὶ ὅτι ἐπομένως παρευρισκόμενος ἀδιαλείπτως εἰς τὰ στρατόπεδα ἠγωνίζετο τὸν ὑπὲρ Πίστεως καὶ Πατρίδος καλὸν ἀγῶνα σκληραγωγούμενος, κακουχούμενος, καὶ ὑποστάς εἰς τὴν ζωὴν του πολλοὺς κινδύνους με καρτερίαν, εἰς τὴν αἰματοβαφεῖσαν γῆν ἐκείνην τῆς γεννήσεώς του μέχρι τοῦ ἔτους 1824. Εἰς ἐνδειξιν ὄθεν, τὸν μὲν ζῆλον διάπυρον καὶ ἐξιδιασμένον πρὸς τὰ ἀληθῆ συμφέροντα τῆς Πατρίδος καὶ ἄτροτον ἀνέκαθεν θυσιῶν προσπάθειαν καὶ ἀγῶνα του, τῷ δίδεται τὸ παρὸν ἵνα τῷ χρησιμεύσῃ ὅπου ἀνήκει.

Τῆ 8 8βρίου 1844 ἐν Ναυπλίῳ

Ὁ Δήμαρχος Μηνώας

Μ. Λύρας

Οἱ Συνταγματάρχαι

Βασ. Χάλις (¹)

Παν. Ζερβουδάκης (²)

βεβαιοῖ, ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1846 ἦτο ἐν τῇ ζωῇ. Κακῶς τινὲς ἱστορικοὶ γράφουν, ὅτι ἀπέθανε κατὰ τὸ ἔτος 1843.

1. Ἐκ Θερίσου-Κρήτης. Ὡς ἔμπορος περιοδεύων εἰς τὴν Ἀνατολὴν ἐμυήθη τὰ τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας, καὶ μετέσχε τῆς Ἐπαναστάσεως τῆς ἐπαρχίας Κυδωνίας. Διετέλεσε πληρεξούσιος τῆς ἐπαρχίας του, καὶ ἀπέθανεν (ἔτ. 1846) ἐν Προνοίᾳ τοῦ Ναυπλίου ὡς ὑποστράτηγος.

2. Μετὰ τοῦ Βασιλείου Χάλη ἐγένετο ἔμπορος ὀπλων χάριν τῆς

«Ὁὗ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον συμπαθεῖσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπειρασμένον δὲ κατὰ πάντα χωρὶς ἁμαρτίας».

(Ἐβρ. 4,5)

Τεσσαράκοντα (40) ὀλόκληρα χρόνια ἐπέρασαν ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του ἐκ Κρήτης. Εἰς τὰ «ἔσχατα τοῦ βίου του», εὗρέθη κάτοικος Γυθείου. Εἶχε περιέλθει ὅλην τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα καὶ τὴν Πελοπόννησον πολεμῶν. Καμμία πόλις καὶ κανὲν χωρίον δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸν κρατήσῃ μὲ τὰ πλοῦτη ἢ τὰς χάριτάς του. Ἦθελε νὰ εἶναι πλησίον εἰς τὴν θάλασσαν, νὰ παρατηρῇ τὴν ἰδιαιτέραν πατρίδα του, τὸ πέλαγος, καὶ νὰ ἐνθυμῆται τὴν Κρήτην. Νύκτα καὶ ἡμέραν εἶχε πρὸ ὀφθαλμῶν τὰ δεινὰ τῆς δουλείας, καὶ τὰ πρῶτα ἠρωϊκὰ θύματα, μέσα εἰς τὸ γυναικεῖον μοναστήριον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου Προδρομοῦ, τῆς εὐάνδρου Κρήτης. Οὔτε καὶ αὐτὴ ἡ πόλις τοῦ Γυθείου δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸν ἐλκύσῃ. Διὰ τοῦτο κατέφυγεν ἐνωρὶς εἰς τὸ ἐκεῖ πλησίον κείμενον χωρίον Μαυροβούνιον, μακρὰν ἀπὸ κάθε συναγωνιστὴν ἢ πατριώτην, μονάχος του, κατάμονος, ὀλομόναχος, διὰ νὰ παρηγορῆται βλέπων τὰ μαῦρα — ἀπὸ τὴν μαύρη σκλαβιά — ψηλὰ βουνὰ τῆς Κρήτης, νὰ λαμβάνῃ οἶονεὶ μηνύματα κρυφὰ ἀπὸ τὰ κύματα, καὶ μαντῶτα ἀπὸ τὰ καταπλέοντα Κρητικὰ καράβια.

Τὸ δράμα τῆς σφαγῆς τοῦ θείου του Γερασίμου, τῆς οἰκογενείας του, καὶ τῆς πολυαγαπημένης μητρός του, καθημερινῶς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του κινηματογραφικῶς ἐξετυλίσσετο. Ἐκεῖνο ὅμως, τὸ ὁποῖον τὸν ἐστενοχῶρει περισσότερον, χωρὶς καμμίαν παρηγορίαν, ἦτο ἡ ἔξακολούθησις τῆς δουλείας εἰς τὴν ἠρωοτόκον Κρήτην. Ἡ ἡμέρα τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς ἰδιαιτέρας πατρίδος του, θὰ ἦτο δι' αὐτὸν μία ἡμέρα πράγματι ἀναγεννήσεως.

Αἱ δεκαετηρίδες ὅμως παρήρχοντο χωρὶς νὰ πραγματοποιηταὶ ὁ πόθος ὁ διακαῆς καὶ αἱ καθημερινὰ εὐχαὶ τῶν ὑποδοῦλων.

(Ἐπεταὶ τὸ τέλος)

ΝΙΚΟΛ. ΠΑΝ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Πρωθιερεὺς

Ἐπαναστάσεως, Ἐπολέμησε τὸ πρῶτον ἐν Σάμῳ, καὶ εἶτα ἐν Ἀμαρίῳ, Ρεθύμνῃ, Μυλοποτάμῳ καὶ Ἡρακλείῳ. Μετὰ τοῦ Παπα-Γρηγορίου ἔφυγεν (Ἀπριλίῳ 1824) ἐκ Κρήτης καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Κατὰ τὸ ἔτος 1825 ἐπανῆλθε καὶ ἔγινε μέλος τοῦ «Στραταρχείου τῆς Κρήτης». Ἐπὶ τοῦ Ὀθωνος εὐρίσκομεν τοῦτον μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ συνταγματάρχου. Κατήγετο ἐκ Μαλεβυζίου Κρήτης. Ἐσφαλμένως γράφεται ὑπὸ τῶν ἱστορικῶν, ὅτι ἀπέθανε κατὰ τὸ ἔτος 1840. Ἔτος γεννήσεως αὐτοῦ φέρεται τὸ 1780.

«Προσερχόμεθα σὺν μετὰ παρηλαίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλεον καὶ χάριν ἐδρωμεν εἰς εὐκαιρον βοήθειαν».

(Ἐβρ. 4,16)

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ TAKE

Κατά την συνεδριαν του Δ. Σ. του TAKE της 6-5-54 *έχορηγήθησαν αι εξής συντάξεις :*

1. *Δόγω γήρατος.* α) Ζαφειριάδην Γεώργιον του 'Αναστασίου, τώος έφημέριον ένορίας 'Αγίου 'Αθανασίου 'Ι. Μητροπόλεως Πολυανής, εκ δραχμών 419 (νέας εκδόσεως) μηνιαίως από 1 Φεβρουαρίου 1954. β) 'Αντωνόπουλον Νικόλαον του Εϋθυμίου, τώος έφημέριον ένορίας Νέας 'Αγχιάλου 'Ι. Μητροπόλεως Πολυανής εκ δραχμών 402 (νέας εκδόσεως) μηνιαίως από 1 Νοεμβρίου 1953. γ) Γραμματικόν 'Ιωάννην του Νικολάου, τώος έφημέριον ένορίας 'Ερυθρών 'Ι. Μητροπόλεως 'Αττικής, εκ δραχμών 419 (νέας εκδόσεως) μηνιαίως από 1 'Ιανουαρίου 1954. δ) Θεοχαρουόδην η Βασιλείου Νικήταν του Βασιλείου, τώος έφημέριον ένορίας 'Αθύτου 'Ι. Μητροπόλεως Κασσανδρείας, εκ δραχ. 419 (νέας εκδόσεως) μηνιαίως από 1 Μαρτίου 1954. ε) Κορωνιόν Φώτιον του Κωνσταντίνου, τώος έφημέριον ένορίας Μυτιληνών 'Ι. Μητροπόλεως Σάμου, εκ δραχ. 419 (νέας εκδόσεως) μηνιαίως από 1 Φεβρουαρίου 1954. στ) Σφυρόεραν 'Ιωάννην του 'Εμμανουήλ, τώος έφημέριον ένορίας Τριπόδων 'Ι. Μητροπόλεως Παροναξίας, εκ δραχ. 419 (νέας εκδόσεως) μηνιαίως από 1 'Ιανουαρίου 1954. ζ) Βουρλιωτάκην Δημήτριον του Γεωργίου, τώος ιεροψάλτην Νέας 'Ερυθραίας 'Ι. Μητροπόλεως 'Αττικής και Μεγαρίδος, εκ δραχ. 526 (νέας εκδόσεως) μηνιαίως από 1 'Απριλίου 1954.

2. *Δόγω αναπηρίας* εις τούς : α) Κασαβέτην Στέργιον του Νικολάου, τώος έφημέριον ένορίας Βρυσουχωρίου 'Ι. Μητροπόλεως Δρυϊνούπολεως, εκ δραχ. 443 (νέας εκδόσεως) μηνιαίως από 1 Νοεμβρίου 1953. β) Γιαννακίδην Δημήτριον του Χαράλάμτους, τώος έφημέριον ένορίας συνοικισμού Ταξιαρχών 'Ι. Μητροπόλεως Δράμας, εκ δραχμών 386 (νέας εκδόσεως) μηνιαίως από 1 'Ιανουαρίου 1954.

3. *Δόγω προώρου θανάτου* εις τας : α) Δέσποιναν χήραν του αποβιώσαντος ιερέως Στεργίου Κώττικα, τώος έφημεριον ένορίας Κρανιάς 'Ι. Μητροπόλεως Γρεβενών, εκ δραχμών 364 (νέας εκδόσεως) μηνιαίως από 16 Νοεμβρίου 1953. β) 'Αθανασίαν χήραν του αποβιώσαντος ιερέως Νικολάου Παπαγεωργοπούλου, τώος έφημεριον ένορίας Καρπερού 'Ι. Μητροπόλεως Γρεβενών εκ δραχ. 364 (νέας εκδόσεως) μηνιαίως από 1 Νοεμβρίου 1953.

Μετεβιβάσθησαν δέ αι εξής συντάξεις : α) Της αποβιώσασης προσβυτέρας Συνοδης Λάμπου του 'Αλεξίου επ' ονόματι της αγάμου θυγατρός της Μαρίας από 1 'Απριλίου 1954 και εκ δραχ. 676 μηνιαίως (βασική). β) Του αποβιώσαντος ιερέως Δρίτσου Θεοδώρου του Νικολάου, επ' ονόματι της προσβυτέρας του 'Αγγελικής από 1 Μαρτίου 1954 και εκ δραχμών 970 μηνιαίως (βασική).

Κατά την αυτην συνεδριαν *έχορηγήθη εφ' άπαξ βοήθημα* εκ του Ταμείου άρωγής εις τούς : α) Ζαφειριάδην Γεώργιον δρ. 2.840, β) 'Αντωνόπουλον Νικόλ. δρ. 2.680, γ) Γραμματικόν 'Ιωάννην δρ. 2.830, δ) Θεοχαρουόδην η Βασιλείου Νικ. δρ. 2.850, ε) Κορωνιόν Φώτιον δρ. 2.840, στ) Σφυρόεραν 'Ιωάννην δραχ. 2.830, ζ) Κασαβέτην Στέργιον δρ. 2.810, η) Κώττικα Δέσποιναν δρ. 2.810, θ) Παπαγεωργοπούλου 'Αθ. δρ. 2.810, ι) Γιαννακίδην Δημητρ. δρ. 2.370, ια) Βουρλιωτάκην Δημ. δρ. 2.860, (άπασαι νέαι).

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Αίδεο. Νικ. Γλυκόν, Ἐφημέριον Κομῆτον: Εὐχαριστοῦμεν θερμότατα διὰ τοὺς ὥραίους καὶ ἐνθαρρυντικούς σας λόγους ὑπὲρ τοῦ «Ἐφημερίου» καὶ τῶν ἄλλων Περιοδικῶν τῆς Ἐκκλησίας συγχαίρομεν ἐγκαρδίας διὰ τὸ ἐψηλὸν ἱερατικὸν σας φρόνημα. Τὴν ἀπάντησιν εἰς τὰ ἐρωτήματά σας θὰ ἔχετε εἰς τὴν στήλην «Ἀύσις ἀποριῶν» τοῦ προσεχοῦς φύλλου.— **Αίδεο. Ἐμμαν. Βορεινάκη, Γαβαλοχώριον Ἀποκορώνου (Κρήτης):** Ἐδόθη ἡ παραγγελία διὰ τὴν «Φωνὴν Κυρίου» ἢ ἀποστολὴ θ' ἀρχίσῃ μετὰ τὰ φύλλα τῶν Κυριακῶν τοῦ Ἰουλίου ἐ. ἔ.— **Αίδεο. Παν. Κ. Σκουρτανιώτην, Ὁρωπὸν Ἀττικῆς:** Βεβαιωθῆτε πρῶτον ἂν ἔχουν στεφανωθῆ, καὶ ἔπειτα ἐρωτήσατε τὸν Σεβ. Μητροπολίτην σας. Ὡς πρὸς τὸ δευτέρον ἐρώτημά σας, ἀνατρέξατε εἰς τὸν «Ἐφημέριον», τόμος Α' (1952) σελ. 115-116 (16 Ἰουνίου).— **Αίδεο. Οἶκον. Γεώργιον Κυρανάκον, Κάμπον Βοιῶν:** Εὐχαριστοῦμεν διὰ τοὺς ὥραίους περὶ τοῦ ἔργου μας λόγους σας καὶ σὰς συγχαίρομεν διὰ τὸ ἐνδιαφέρον σας ὑπὲρ τῆς ὁρθῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως. Θὰ σὰς ἀπαντήσῃ ἡ στήλη «Ἀύσις ἀποριῶν» εἰς τὸ προσεχές φύλλον.— **Αίδεο. Παπαγύρην Εὐδθυμίου, Καλύβια Ἐλαφίνας (Κατερίνη):** Εὐχαριστοῦμεν καὶ συγχαίρομεν διὰ τὸ ἐνδιαφέρον σας. «Ὁ Ἐφημέριος» ἐκδίδεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰαν. 1952, στέλλεται τακτικῶς πρὸς ὅλους τοὺς Ἐφημερίους τοῦ Κράτους, οἱ ὅποιοι εἶναι αὐτοδικαίως συνδρομηταὶ τῆς «Ἐκκλησίας». Θὰ φροντίσωμεν διὰ τὴν ἐγγραφήν σας. Δύνασθε δὲ νὰ προμηθευθῆτε ὅλα τὰ ἐκδοθέντα μέχρι τέλους τοῦ 1953 φύλλα, δεδεμένα εἰς δύο τόμους, ὧν ὁ πρῶτος (1952) τιμᾶται δραχ. δέκα (10) καὶ ὁ δευτέρος (1953) δραχ. δέκα πέντε (15), χωρὶς ἐπιβάρυνσιν μετὰ ταχυδρομικά.— **Πανος. Ἀρχιμ. Ἰάκ. Διαρομμάτην, Πάτρας:** Παλαιὰ τεύχη ἀπὸ τὰ περιοδικὰ δὲν ὑπάρχουν μεμονωμένα, δυστυχῶς, διότι ἐδέθησαν εἰς τόμους. Θὰ φροντίσωμεν ὅμως νὰ σὰς ἐξυπηρετήσωμεν κατ' ἄλλον τρόπον. Ὅσον διὰ τὴν πρόσασίν σας, χαίρομεν διότι ἔχετε εἰσέλθει εἰς τὴν σκέψιν μας ἔχουσαν σχεδιάσει τὴν ἐκδοσιν ἐνὸς ἐιδικοῦ κατὰ μῆνα φύλλου τῆς «Φωνῆς Κυρίου» διὰ τοὺς ἐν φυλακαῖς καὶ, μὴ δυνάμενοι, ἐπὶ τοῦ παρόντος, νὰ προχωρήσωμεν περισσότερον, ἀνευπνώσαμεν κατ' αὐτὰς χάριν τῶν ἀσθενῶν τὸ βιβλιόριον «Στὸ προσκέφαλο τοῦ ἀρρώστου». Ἀπὸ τὸ τελευταῖον αὐτὸ δυνάμεθα νὰ σὰς στείλωμεν διὰ τοὺς ἀσθενεῖς σας ὅσα ἀντίτυπα χρειάζεσθε ἡγάματέ μας.— **Αίδεο. Γεώργ. Σερτάνον, Ἀγ. Βασίλειον Παρακαμυλλίων Εὐρυτανίας:** Ἐλάβομεν τὴν ἐπιστολήν σας ἡγωνίζομεν τὰς δυσχερεῖας ἀλλὰ ὑπάρχουν καὶ μερικά πράγματα ποὺ ἐκφεύγουν ἀπὸ τὴν ἀρμοδιότητά μας.— **Αίδεο. Παν. Καρλαγάνην, Μεγαλοχώριον Πλωμαρίου (Λέσβου):** Δὲν πιστεύομεν νὰ ἐγίνεν αὐτὸ ποῦ γράφετε διὰ πρώτην φοράν ἐφέτος. Εἶναι μία ἐνδιαφέρουσα συνήθεια τῶν πιστῶν νὰ διέρχονται κάτω ἀπὸ τὸν Ἰ. Ἐπιτάριον, ὅπως καὶ κάτω ἀπὸ τὰς λιτανευομένας ἁγίας Εἰκόνας δὲν βλάπτει, διαγίνεται μετὰ τάξιν καὶ μ' ἐντάξειαν καὶ καλά εἶναι νὰ σεβώμεθα τὰς ἐνταβεῖς αὐτὰς συνήθειαι. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ «Χριστὸς ἀνέστη», ἐφ' ὅσον εἰς ὅλην τὴν Ἐπαρχίαν σας αὐτὸ λέγεται παντοῦ καὶ αὐτὸ ἐγκρίνει ὁ Ἐπίσκοπός σας, σεῖς ἔχετε χρέος τὰ τηρεῖτε τὸ ἴδιον. Διὰ τὸ βιβλίον «Ὁ πιστὸς Οἰκονόμος» θὰ φροντίσωμεν.— **Αίδεο. Νικ. Ἀποστόλου, Ἀνθοῦσαν:** Σὰς συγχαίρομεν διὰ τὸν ζήλόν σας καὶ διὰ τὴν μελετηρότητά σας.— **Αίδεο. Ἐλευθέριον Τσαγκαράκη, Λιθινὰ Σητείας-Κρήτης:** Δῶρον Πάσχα παρὰ Δημοσίον Ταμεῖον εἰς τοὺς ἐφημερίους δὲν καταβάλλεται, δύνασθε ὅμως νὰ λάβητε τοιοῦτον ἐκ τοῦ Ταμείου τοῦ ἱεροῦ ναοῦ σας, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἔχει τὴν οἰκονομικὴν εὐχέρειαν τῆ ἐγκρίσει τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου σας. Συνδρομὴ σας 1953 καὶ 1954 περιοδικοῦ «Τὸ Χαρ. Σπίτι» ἐλήφθη καὶ σὰς ἐστάλη σχετικὴ ἐξόφλησις μετὰ τοῦ ζητουμένου τιμοκαταλόγου. Εὐχαριστοῦμεν.— **Αίδεο. Γεώργιον Καράσην, Μακροχώριον Λαοῖσης:**

Ἐτακτοποιήθη ζήτημα ἀποστολῆς τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκκλησία» εἰς τὸν ἱερόν ναόν σας καὶ ἐνεγράφη οὗτος συνδρομητῆς τοῦ δελτίου «Φωνὴ Κυρίου» διὰ 20 φυλλάδια ἑβδομαδιαίως. Ὁ ἱερός ναὸς ἐπιβαρύνεται μὲ 40 δραχμὰς παλαιὰς δι' ἕκαστον φυλλάδιον καὶ μὲ τὰ ταχυδρομικὰ τέλη — **Αἶδες.** Ἰωάννην Μπιλιάγκαν, Σκοτία Κίτρους Μακεδονίας: Ἀρχονολόγητος ἐπιστολὴ σας περιήλθεν ἀργὰ εἰς χεῖρας μας. Εὐχαριστοῦμεν δι' εὐχὰς σας ζητούμενα βιβλία σὰς ἀποστάλησαν, πλὴν Μηγαίου, ὅπερ δὲν ὑπάρχει. — **Αἶδες.** Σταύρον Ριστάνην, Κεφαλόβρυσον Ἰωαννίνων: Ἐπιστολὴ σας καὶ δραχμαὶ 30.000 παλαιὰ ἐλήφθησαν καὶ σὰς ἐστάλη σχετικὴ ἐξόφλησις. Εὐχαριστοῦμεν. — **Αἶδες.** Δημήτριον Μπούραν, Ἄρσια Ναυπλίου: Ἐπιστολὴ σας μετὰ 22.000 δραχ. παλαιῶν ἐλήφθησαν καὶ ζητούμενα βιβλία σὰς ἐστάλησαν πλὴν τῶν τελευταίων, μὴ ὑπαρχόντων. — **Αἶδες.** Ἡλίου Καλλίνικον, Μανωλάτες Σάμου: Ἐπιστολὴ σας 26-4-54 ἐλήφθη. Κατὰ παραδρομὴν σὰς ἐγράφη ὅτι δὲν ἐλήφθη ἢ 3.682 ἐπιταγῆς 100.000 δραχμῶν ἤδη σὰς ἀποστέλλεται ἐξόφλησις. — **Αἶδες.** Παναγιώτην Παπασωτηρίου, Ἀγλαδική-Αἶλα Ἡεῖας: Ζητούμενον Φαλήριον σὰς ἐστάλη. Αἰταλαμβάνομενα ἕτερα βιβλία ἡμετέρας ἐκδόσεως δὲν ὑπάρχουν. — **Αἶδες.** Διονύσιον Ψαρῶν, Μαλεσσῖνα Ἀταλάντης: Ἐκ τῶν ζητούμενων βιβλίων σὰς ἐστάλησαν τὰ ἡμετέρας ἐκδόσεως. Τὸ Πεντηκοστάριον Φαρέκα καὶ τὸν Πιστὸν Οἰκονόμον δυνάμεθα νὰ σὰς προμηθεύσωμεν ἐπὶ ἀντικαταβολῇ τοῦ ἀντίτιμου των 100 + 12 δραχ. καὶ τῶν ταχυδρομικῶν των ἐξόδων. — **Αἶδες.** Γεώργ. Ρέτταν, Ἅγιον Θαλλέλαιον Νάξου: Χρήματα εἶχον ληφθῆ, ὅχι ὅμως καὶ ἐπιστολὴ ἥδη μὲ τὴν νέαν ἐπιστολὴν σας διηκουρίσθη σκοπὸς ἀποστολῆς χρημάτων καὶ ἐπιθυμία σας ἐξετελέσθη. — **Πανοσιολ. Κωνστ. Καρδαμένσην, Σέρρας:** Ἐπιστολὴ σας καὶ ἐπιταγὴ ἐλήφθησαν καὶ σὰς ἐστάλησαν ζητούμενοι τόμοι τοῦ «Ἐφημερίου», μετὰ σχετικῆς ἐξοφλήσεως. — **Αἶδες.** Γεώργιον Χαλκιαδόπουλον, Πορταριά Βόλου: Ζητούμενον Μέγα Ὁρολόγιον σὰς ἐστάλη, εἰς πρώτην σας εὐκαιρίαν ἐμβάσατε τὸ ἀντίτιμον διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς. — **Αἶδες.** Κωνστ. Γιαννακάκην, Τυμπάκι Ἡρακλείου-Κρήτης: Ἐπιστολὴ σας καὶ ἐπιταγὴ ἐλήφθησαν καὶ σὰς ἐστάλη ζητούμενον βιβλίον καὶ σχετικὴ ἐξόφλησις. — **Αἶδες.** Μιχαὴλ Ἀγαθόν, Ἄνω Βαθὺ Σάμου: Ἐπιστολὴ σας καὶ ἐπιταγὴ 60 δραχμῶν ἐλήφθησαν καὶ σὰς ἐστάλη σχετικὴ ἐξόφλησις. Πάντα τὰ χρηματικὰ ἐμβάσματα γίνονται: Ἐπιστολικὴν Διακονίαν, Ἰασίον 1 Ἀθῆνας, Νέος συνδρομητῆς περιοδικοῦ «Τὸ Χαρ. Σπίτι» ἐνεγράφη ἀπὸ 1-1-54 καὶ ἅπαντα τὰ τεύχη τῶ ἐστάλησαν. Τιμοκατάλογος σὰς ἐστάλη. — **Αἶδες.** Δημήτριον Κωνσταντίου, Ἄνω Ποταμιὰ Κύμης: Ἐπιταγὴ σας ὀκτωκῶς ἐλήφθη καθυστερημένως καὶ ζητούμενη Μεγάλῃ Ἐβδόμῃ σὰς ἀποστέλλεται κατόπιν ἑορτῆς. — **Αἶδες.** Νικ. Γλυκόν, Κόμητον Κορσούτου: Ἐπιταγῆς σας 127 δραχμῶν ἐλήφθη σὰς ἐστάλησαν ἐξοφλήσεις συνδρομῶν καὶ ζητούμενος τόμος «Ἐφημερίου» τοῦ 1953. Οἱ ὑπὲρ τοῦ περιοδικοῦ κόποι σας μᾶς συγκινοῦν, δι' ὃ καὶ συγχαίροντες εὐχαριστοῦμεν. Ἄνοι ἀποριῶν ἀναμείνατε οἰκείαν στήλην «Ἐφημερίου». — **Αἰδεαιώτατον Φώτιον Μανούσην, Θεσσαλονικῆν:** Ἐπιταγὴ σας ἐλήφθη καὶ σὰς ἐστάλη ὁ «Ἐφημερίου» τοῦ 1953. Ἀναμένομεν ὅμως 5 δραχ. πρὸς ἐξόφλησιν ἀποσταλέντος τόμου τοῦ 1952 τοῦ περιοδικοῦ «Τὸ Χαρ. Σπίτι», τιμωμένου 20 δραχμὰς καὶ οὐχὶ 15, πὺν ἐστειλάτε μὲ τὴν πρώτην ἐπιταγῆν. — **Πανοσιολ. Ἀμβρόσιον Τσατσάνην, Ἀταλάντην:** Ζητούμενος τιμοκατάλογος σὰς ἐστάλη. — **Αἶδες.** Μιχαὴλ Παπαθεοδώρου, Ἀλυγιὴν Σολυγείων: Ζητηθέντα βιβλία σὰς ἐστάλησαν μετ' ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως. — **Αἶδες.** Ἰωάννην Μπιλιάγκαν, Σκοτία - Λιτοχωρίου Κατερίνης: Δραχμαὶ 175 ἐλήφθησαν δι' ἐπιταγῆς τοῦ κ. Διον. Σακελλαρίου καὶ σὰς ἐστάλη σχετικὴ ἐξόφλησις εὐχαριστοῦμεν. Ζητούμενα

Μηνιαία δὲν ὑπάρχουν πρὸς τὸ παρόν. — **Αἰδεσιμώτατον Δημήτριον Μπεϊζάτην**, Στίλβια Λωρδίδος: Σᾶς ἀπεστάλη τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 4 φύλλον τῆς «**Ἐκκλησίας**». — **Αἶδεσ. Γρηγόριον Μανουμάτην**, Βραχάκινα Κεραύρας: Σᾶς ἐστάλη ἐξοφλήσις διὰ τὰ 35 σημειωματαῖα Κατηχητικῶν Σχολείων. «**Ἡ «Φωνὴ Κυρίου»**» δὲν ἀποστέλλεται εἰς ἄτομα δύνασθε νὰ ἐγγράψετε συνδρομητὴν τὸν ἰσὸν ναὸν σας δι' ὠρισμένον ἀριθμὸν φύλλων ἑβδομαδιαίως. Ὁ ναὸς ἐπιβαρύνεται μὲ 4 λεπτά δι' ἕκαστον φύλλον καὶ ἐπὶ πλεόν μὲ τὰ ταχυδρομικὰ ἀναμένομεν γράμμα σας. — **Αἶδεσ. Κωνστ. Ἀντίοχον**, Φουντανὰν Παζῶν: Ἐπιταγὴ 40 δραχμῶν ἐλήφθη καὶ σᾶς ἐστάλησαν σχετικαὶ ἐξοφλήσεις συνδρομῶν, εὐχαριστοῦμεν. Ἡμεῖς δὲν διαθέτομεν τοιαῦτα βιβλία. — **Αἶδεσ. Κοσμᾶν Λέκκαν**, Ἅγιον Νικόλαον Μορεμβασίας: Ἐπιταγὴ σας 48 δραχμῶν ἐλήφθη καὶ σᾶς ἐστάλησαν σχετικαὶ ἐξοφλήσεις, εὐχαριστοῦμεν. Λίστις ἀποριῶν δημοσιευτῆ προσεσχῶς. Φυλλάδια ἐγκωμίων τοῦ Ἐπιταφίου δὲν διαθέτομεν. — **Αἶδεσ. Δημήτρ. Παυλίον**, Πηγαί Ἀλαγονίας Καλαμῶν: Ἐπιταγὴ 90 δραχμῶν ἐλήφθη. Ἐκρατήθησαν 20 διὰ συνδρομὴν σας 1953 τοῦ περιοδικοῦ «**Τὸ Χαρούμενο Σπίτι**» καὶ 15 διὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ τόμου τοῦ «**Ἐφημερίου**» τοῦ 1953 πλεονάζουν 55 δραχ. εὐρισκόμεθα εἰς χεῖράς μας· γράψατε πῶς νὰ τὰς διαδῶμεν. — **Αἶδεσ. Βελισ. Σαρρῆν**, Ἀνδρουτῆνος Εὐβοίας: Συνδρομὴ δύο ἐτῶν ἱεροῦ ναοῦ σας ἐλήφθη καὶ σᾶς ἀπεστάλη ἡ σχετικὴ ἀπόδειξις. Εὐχαριστοῦμεν. — **Αἶδεσ. Θεοφάνην Τερζῆν**, Πάτρας: Ἐλήφθησαν 264 δραχμαὶ καὶ σᾶς ἐστάλη σχετικὴ ἐξοφλήσις. Εὐχαριστοῦμεν. Ἐνεγράψαμεν ἀντικαταστάτην σας αἶδεσ. Παναγιώτην Σιλτζῆρη καὶ ἐνηργήσαμεν ἄλλαγμα διενθνώσεως σας. Συγχάρομεν δι' ἔνθετον ζήλόν σας ἕπαι τοῦ περιοδικοῦ «**Τὰ Χαρούμενα Παιδιά**» καὶ ἀναμένομεν ἀποτελέσματα προσπάθειών σας. — **Αἶδεσ. Ἐμμαν. Δασκαλάκην**, Μοίρας «**Πραξιέου-Κρήτης**»: Ἐτακτοποιήθη ἡ ἀποστολὴ τοῦ περιοδικοῦ «**Τὰ Χαρ. Παιδιά**» διὰ τὴν περίοδον τῶν διακοπῶν. Νεῖα συνδρομητῖα ἐνεγράφη ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1954 καὶ τῆς ἐστάλησαν τὰ τεύχη ἀπὸ τῆς αὐτῆς. Ἰδικὴ σας συνδρομὴ ἐλήφθη καὶ σᾶς ἐστάλη σχετικὴ ἐξοφλήσις. Συγχάρομεν καὶ εὐχαριστοῦμεν. — **Αἶδεσ. Ἰωάννην Ράφτην**, Καμάρια Λαυρίου: Ζήτημα ἀποστολῆς 20 τευχῶν «**Χαρούμενων Παιδιῶν**» ἀπὸ 1-6-54 ἐτακτοποιήθη καὶ ἐγγραφή νέας συνδρομητοῦ εἰς περιοδικὸν «**Τὸ Χαρούμενο Σπίτι**» ἐγένετο καὶ τοῦτο τῆς ἐστάλη ἀπὸ 1-1-54. — **Αἶδεσ. Γεώργιον Ἀλεξίου**, Σαγιάδα Θεσπρωτίας: Συνδρομὴ σας ἐλήφθη διὰ τὸ περιοδικὸν «**Τὸ Χαρούμενο Σπίτι**» τοῦ ἔτους 1954 καὶ σᾶς ἐστάλη σχετικὴ ἀπόδειξις. Ζητούμενα τεύχη ἀπεστάλησαν δωρεάν. Κρατοῦμεν εἰς διάθεσίν σας 5 δραχ. — **Πανοσιολ. Γρηγόριον Κουτρουμάνην**, Βιτινεῖα Κυλλήνης: Ἐγένετο ἄλλαγμα διενθνώσεως σας. — **Αἶδεσ. Κωνστ. Παναγιωτοῦπολιν**, Ὁξυλίθιον Κύμης: Συνδρομὴ σας περιοδικοῦ «**Τὸ Χαρούμενο Σπίτι**» τοῦ 1954 ἐλήφθη καὶ σᾶς ἐστάλη ἐξοφλητικὴ ἀπόδειξις· εὐχαριστοῦμεν. — **Αἶδεσ. Δημήτριον Γρέκαν**, Μέσον Γερακάριον Ζάκυνθον: Συνδρομαὶ περιοδικοῦ «**Τὸ Χαρ. Σπίτι**» ἐλήφθησαν καὶ σᾶς ἐστάλησαν αἱ ὑπ' ἀριθ. 29005 - 29007 ἐξοφλητικαὶ ἀποδείξεις. Εὐχαριστοῦμεν. — **Αἶδεσ. Γ. Χουστουλάκην**, Γαλλίαν Καινοβρίου Κρήτης: Συνδρομὴ σας διὰ «**Τὸ Χαρούμενο Σπίτι**» τοῦ 1953 ἐλήφθη καὶ σᾶς ἐστάλη ἡ ὑπ' ἀριθ. 19457 ἀπόδειξις, ὁμοίως καὶ τοῦ 1954 καὶ σᾶς ἐστάλη ἡ ὑπ' ἀριθ. 25748 διπλότυπος μετὰ τοῦ ζητουμένου τιμοκαταλόγου μας. Εὐχαριστοῦμεν. — **Αἶδεσ. Μιχαήλ Γ. Παπαθεοδώρου**, Γαλατῖνον Ζολυγιῶν Κορινθίας: Συνδρομὴ ἱεροῦ ναοῦ σας διὰ τὸ περιοδικὸν «**Τὸ Χαρούμενο Σπίτι**» ἐτῶν 1953 καὶ 1954 ἐλήφθη καὶ σᾶς ἐστάλη ἡ ὑπ' ἀριθ. 25746 ἐξοφλητικὴ ἀπόδειξις. Εἰς τὰ βιβλία μας φέρσατε ὡς ἱερὸς ναὸς Εἰσοδίων καὶ οὐχὲ Μεταστάσεως Θεοτόκου παρακαλοῦμεν γράψατέ μας τὸ ὄρθρον. Ζητούμενοι τόμοι «**Ἐφημερίου**» σᾶς ἀπεστάλησαν μετὰ τοῦ σχετικοῦ χρονοστικῶ δελτίου.

— **Αίδεσ. Δ. Δευτεραῖον, Πλαγιὰν Ἐρώσου Κεφαλληνίας**: Ζητηθέντα βιβλία δυνάμεθα προμηθεύσομεν παρ' ἐκδότου ἐπὶ καταβολῇ ἀντιτίμου. Παρακλητικὴ δοχ. 180, Πεντηκοστάριον 160, Ὁρολόγιον 80 καὶ Βίος Ἀποστ. Παύλου 50 δραχμαί. Ἀναμένομεν ἔμβασμά σας ἵνα σὰς τὰ ἀποστείλωμεν.— **Αίδεσ. Θεόδ. Θεοδοσίου, Τσοῦκαν Φαράκλα Χαλκίδος**: Ζητηθέντα βιβλία ἀπεστάλησαν πλὴν τῶν «Ἡ Βλασφημία» Νανάκου καὶ «Τὸ ἅγιο Παιδί ὁ Ἰησοῦς» ἐξαντιληθέντων. Προκῆψαν πλεόνασμα 23,50 δραχμῶν εὗρισκεται εἰς διάθεσί σας παρ' ἡμῖν. **Αίδεσ. Γεώργιον Νικολαΐδην Κλεισμῶ**: Ὁροσειάδος: Ἐπιταγὴ σας 15 δραχμῶν ἐλήφθη καὶ σὰς ἐστάλη τόμος τοῦ «Ἐφημερίου» 1953. Ἀποστολὴ περιοδικοῦ «Ἐκκλησία» ἐτακτοποιήθη.— **Αίδεσ. Ἰωάννην Παπανικολάου, Ἀνώτερον Ἐκκλ. Φροντιστήριον, Καλάμας**: Ζητηθέντες τόμοι «Ἐφημερίου» 1952 καὶ 1953 σὰς ἐστάλησαν. Ἐμβάσαις ἑτέρας 5 δραχμάς πρὸς ἐξόφλησιν λογαριασμοῦ σας, διότι ὁ τόμος τοῦ 1953 ἔχει 15 καὶ οὐχὶ 10 δραχμάς.— **Αίδεσ. Γεώργιον Χαλκιαδόπουλον, Πορταρῆν Βόλου**: Ἐπιτολὴ σας μετὰ 16,50 δραχ. ἐλήφθησαν καὶ σὰς ἐστάλησαν ζητούμενα βιβλία ὡς καὶ φυλλάδιον «Διατὶ πρᾶξι γὰ ἐξομολογούμεθα» πρὸς ἰσολοισμὸν.— **Αίδεσιμωτάτους Ἡλίαν Κορμῆν, Κεφαλληνὸν Μεσσηνίας, Γεώργιον Παπαγεωργιαντῶν, Ἀσκήκια Ναυπλίου**: Ζητούμενη ἀκολουθία Ἅγιον Νικολάου τοῦ Νέου τοῦ ἐν Βοννένοις δὲν ὑπάρχει παρ' ἡμῖν ἐζητήσαμεν πληροφορίας ἀπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Θεσσαλιώτιδος καὶ ἐν καιρῷ θὰ σὰς ἀπαντήσωμεν. Διὰ τὸ μισθολογικὸν καταβάλλονται προσπάθειαι περαιτέρω βελτιώσεως.— **Αίδεσ. Σεραφ. Μοιρελάτου, Πρασιά Ρεθύμιου**: Περιοδικὸν «Ἐκκλησία» μετὰ τοῦ «Ἐφημερίου» ἀποστέλλονται ὑποχρεωτικῶς πρὸς ἅπαντας τοὺς ἐφημεριοῦς, ἡ δὲ συνδρομὴ κρατεῖται ἀπὸ τὸν μισθὸν των πρὸς 1 τοῖς ἑκατόν.— **Αίδεσ. Χαράλαμπον Μαρῖνον, Ἅγιον Ἰωάννην Ἀλιβερίου**: Ἐγένετο ἡ διόρθωσις. Ἡ ὀφειλὴ σας βεβαίως ἦτο δραχμάς 60.— **Αίδεσιμωτάτον Γεώργιον Παπακωνσταντίνου, Δολιανὰ Παραλίου - Ἀστρους - Κυνοουρίας**: Ἐπιταγὴ σας περιῆλθεν εἰς χεῖράς μας καθυστερημένως. Σὰς ἐστάλη σχετικὴ ἐξόφλησις. Εὐχαριστοῦμεν.— **Αίδεσιμωτάτον Χαράλαμπον Καταιβάτην, Λακίθρα Κεφαλληνίας**: Ἀντίτιμον Ὁρολόγιον ἐλήφθη καὶ σὰς ἐστάλη σχετικὴ ἐξόφλησις. Εὐχαριστοῦμεν.— **Αίδεσ. Σταμάτιον Πάτζαλην, Νέαν Ἐφεσον Κατερίνης**: Συμπληρωματικὸν ποσὸν ἐλήφθη καὶ σὰς ἐστάλη σχετικὴ ἐξόφλησις. Εὐχαριστοῦμεν.— **Αίδεσ. Στέφανον Φωτίου, Δράζι - Κηρέως Εὐβοίας**: Ζητούμενος τιμοκατάλογός μας σὰς ἐστάλη.— **Πανοσιολ. Σωφρόνιον Τσουκαλῶν, Καββαδάτες Κερκύρας**: Ζητηθὲν Ἰερατικὸν μετὰ σχετικῆς ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως σὰς ἀπεστάλη.— **Αίδεσ. Θεόκλητον Κυπαρίσσην, Βιοταγὴ Ἀμαρίου Ρεθύμνης**: Οὐδέποτε ἠδελήσαμεν ν' ἀμφισβητήσωμεν τὸ ἀξιόχρεον ὑμῶν, ἀλλὰ καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ παραβαίνομεν τὸν κανονισμὸν τῆς Ἁπ. Διακονίας, ὁρίζοντα χορήγησιν ἐπὶ πιστώσει μόνον ἀπάντων τῶν τῆς ἡμετέρας ἐκδόσεως καὶ προμήθειαν τοῖς μετρητοῖς ἀπάντων τῶν ἐξ ἄλλων ἐκδοτῶν προερχομένων. Ἦδη ληφθέντος τοῦ συμπληρωματικοῦ ποσοῦ 5 δραχ. σὰς ἀπεστάλη τὸ ζητούμενον βιβλίον.

Δι' οὗ, τὸ ἀφορᾷ εἰς τὸν «Ἐφημερίον» ἀπευθυντέον :

Πρὸς τὸν **Αίδεσιμ. Πρωτοπρεσβύτερον κ. Ἐμμ. Γ. Μυτιληναῖον**
Ἀποστολικὴν Διακονίαν, Ἰασηίου 1, Ἀθήνας (τηλέφ. 72.112).
Ἐπεύθυντος Τυπογραφείου: **Τιμολ. Ρούτσης, Ἰω. Ἀποστόλου 4.**